

PROGRAM ROZVOJE OBCE

OPATOVICE NAD LABEM

OBDOBÍ 2016 – 2026

VN KONZULT, s.r.o.

listopad 2016

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ZADAVATEL**Obec Opatovice nad Labem**Pardubická 160, 533 45 Opatovice nad Labem
IČ: 00274011**zastoupený:**

Ing. Pavlem Kohoutem, starostou obce

ZPRACOVATEL PROJEKTU**VN KONZULT, s.r.o.**Za Sokolovnou 744, 533 41 Lázně Bohdaneč
IČ: 27493229
www.vnkonzult.cz**zastoupený:**

Kateřinou Korejtkovou, jednatelkou

PRACOVNÍ SKUPINA PRO PŘÍPRAVU PROGRAMU ROZVOJE

Ing. Pavel Kohout	starosta obce
Mgr. Hynek Kalhous	ředitel ZŠ, celoživotní vzdělávání
Radek Kubelka	spolková činnost, sport
Josef Půlpán	člen rady, předseda komise životního prostředí
Ing. Jan Vašata	člen rady, člen komise výstavby
František Vondrouš	spolková činnost, sport
Ing. Arch. Šmídová	externí architektka, plochy veřejné zeleně

FORMA ZPRACOVÁNÍ

Kombinace komunitního a expertního přístupu dle platné metodiky Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

PRO schválen dne

OBSAH

1.	Analytická část	4
1.1	Území.....	4
1.1.1	Poloha obce	4
1.1.2	Historický vývoj.....	7
1.2	Obyvatelstvo	9
1.2.1	Demografická a sociální situace	9
1.2.2	Spolková činnost a tradiční akce pro veřejnost	10
1.3	Hospodářství.....	11
1.3.1	Ekonomická situace.....	11
1.3.2	Zaměstnanost.....	13
1.3.3	Infrastruktura a služby cestovního ruchu.....	14
1.4	Infrastruktura	14
1.4.1	Technická infrastruktura.....	14
1.4.2	Dopravní infrastruktura	15
1.5	Vybavenost	17
1.5.1	Bydlení	17
1.5.2	Školství a vzdělávání.....	18
1.5.3	Zdravotnictví a sociální péče.....	19
1.5.4	Kultura, sport a tělovýchova.....	19
1.6	Životní prostředí	20
1.6.1	Krajina a příroda.....	20
1.6.2	Ochrana ovzduší a vod	21
1.6.3	Odpadové hospodářství a nakládání s odpady	22
1.7	Správa obce.....	23
1.7.1	Obecní úřad a kompetence obce.....	23
1.7.2	Hospodaření a majetek obce.....	23
1.7.3	Bezpečnost	24
1.7.4	Vnější vztahy a vazby.....	25
1.8	SWOT analýza.....	26
2.	Návrhová část	28
2.1	Strategická vize	28
2.2	Vazba na strategické dokumenty	28
2.3	Programové cíle	28
2.4	Opatření	29
2.5	Rozvojové aktivity	29
2.6	Podpora realizace programu.....	37
2.6.1	Personální zajištění realizace programu rozvoje obce	37
2.6.2	Monitorování průběhu realizace programu rozvoje obce	38
2.6.3	Aktualizace programu rozvoje obce	38
2.6.4	Financování realizace programu rozvoje obce	38

1. ANALYTICKÁ ČÁST

Název obce	Obec Opatovice nad Labem
Adresa	Pardubická 160, 533 45 Opatovice nad Labem
Kontakty	Tel.: +420 466 741 081 E-mail: podatelna@opatovicenadlabem.cz E-podatelna: podatelna@opatovicenadlabem.cz
www	www.opatovicenadlabem.cz
IČ	00274011
Datová schránka	kvsbqar
Bankovní spojení	1205472399/0800
Katastrální území	k.ú. Opatovice nad Labem, k.ú. Pohřebačka
Celková výměra k.ú.	1201,1 ha (795,9 ha k.ú. Opatovice nad Labem, 405,2 ha k.ú. Pohřebačka)
Místní části	Opatovice nad Labem, Pohřebačka
Počet obyvatel k 1.1.2016	2 531
Infrastruktura	vodovod, plynovod, horkovod, kanalizace, VO, VR
Vybavenost	mateřská a základní škola, knihovna, zdravotnické zařízení, pošta, prodejny základního a smíšeného zboží, hasičská zbrojnice, sportovní areály a herní plochy, sběrný dvůr, obecní policie
ÚPD	2016 projednávání návrhu (Atelier AURUM s.r.o., Pardubice)
PRO	2016 Program rozvoje obce (VN KONZULT)
Dokumentace (strategické dokumenty)	2005 Povodňový plán (2015 digitalizace) 2006 Plán komplexních pozemkových úprav (Geoplan) 2006 Pasport MK 2006/2008 Digitalizace katastru 2012 Mapový portál Geosense 2014 Dokumentace krizového řízení
Územní začlenění	ORP Pardubice, okres Pardubice, Pardubický kraj, NUTS II Severovýchod MAS Region Kunětické hory Hradecko-pardubická metropolitní oblast DSO Hradubická Labská

1.1 Území

1.1.1 Poloha obce

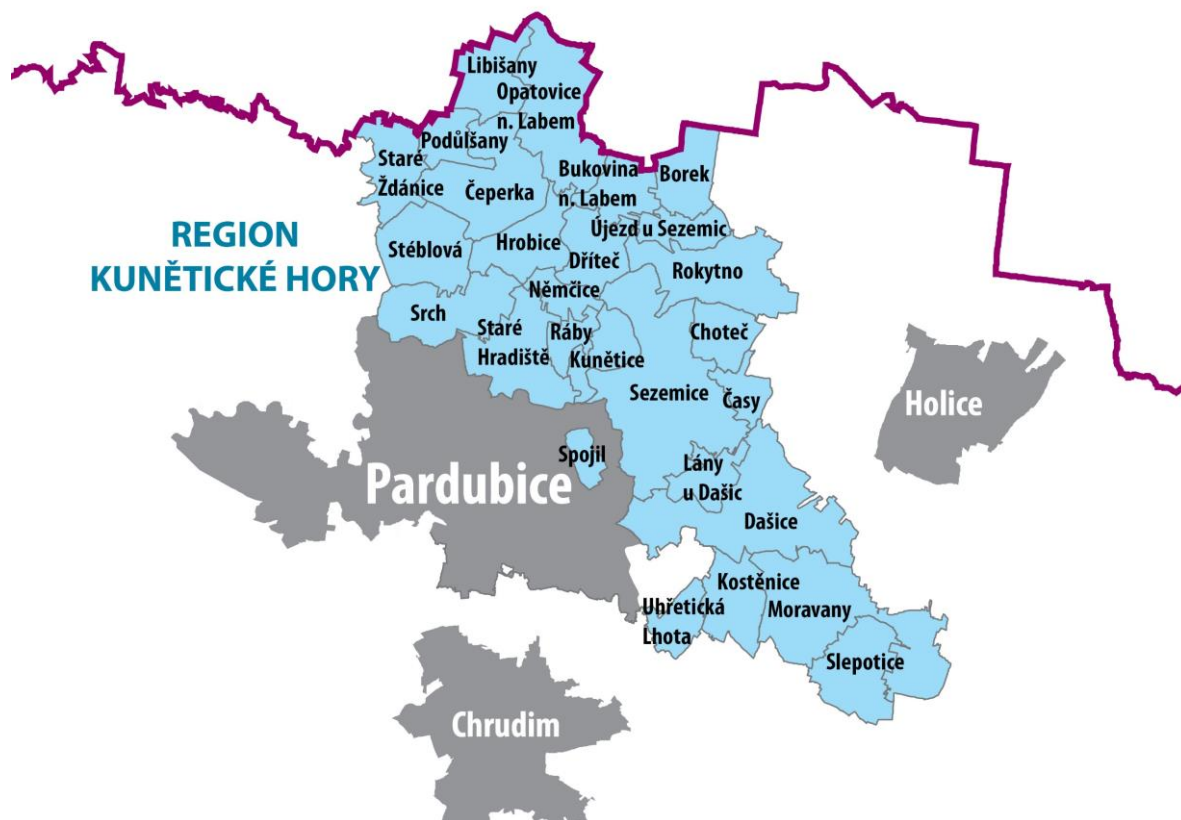
Opatovice nad Labem se nachází na severním okraji **Pardubického kraje**, v **okrese Pardubice**, v nadmořské výšce **224 m n. m.** Spadá do **NUTS II Severovýchod**. Jeho příslušnou obcí s rozšířenou působností jsou cca 11 km jižně vzdálené Pardubice. Necelé 4 km severně leží jižní okraj sousedního krajského města Hradec Králové.

Řešené území je tvořeno dvěma katastry – Opatovice nad Labem o rozloze 795,9 ha a Pohřebačka o rozloze 405,2 ha. Celková plocha území je 1201,1 ha. Přibližně 70 % této výměry tvoří zemědělská půda; naopak lesní půda z ní zabírá cca 2 % .

Širší územní a zájmové vztahy

Obec Opatovice nad Labem je členem **MAS Region Kunětické hory** (založena r. 2005), jež má za cíl obnovit pospolitost oblasti řešením projektů metodou LEADER. Ta je založena na spolupráci veškerých složek ve venkovském regionu (obce, podnikatelé, zájmová sdružení, spolky, školy aj.) formou komunitního plánování, což je tvorba a realizace projektů na základě spolupráce zástupců všech subjektů a všech složek obyvatel (děti, mládež, aktivní, senioři).

www.masrkh.oblast.cz

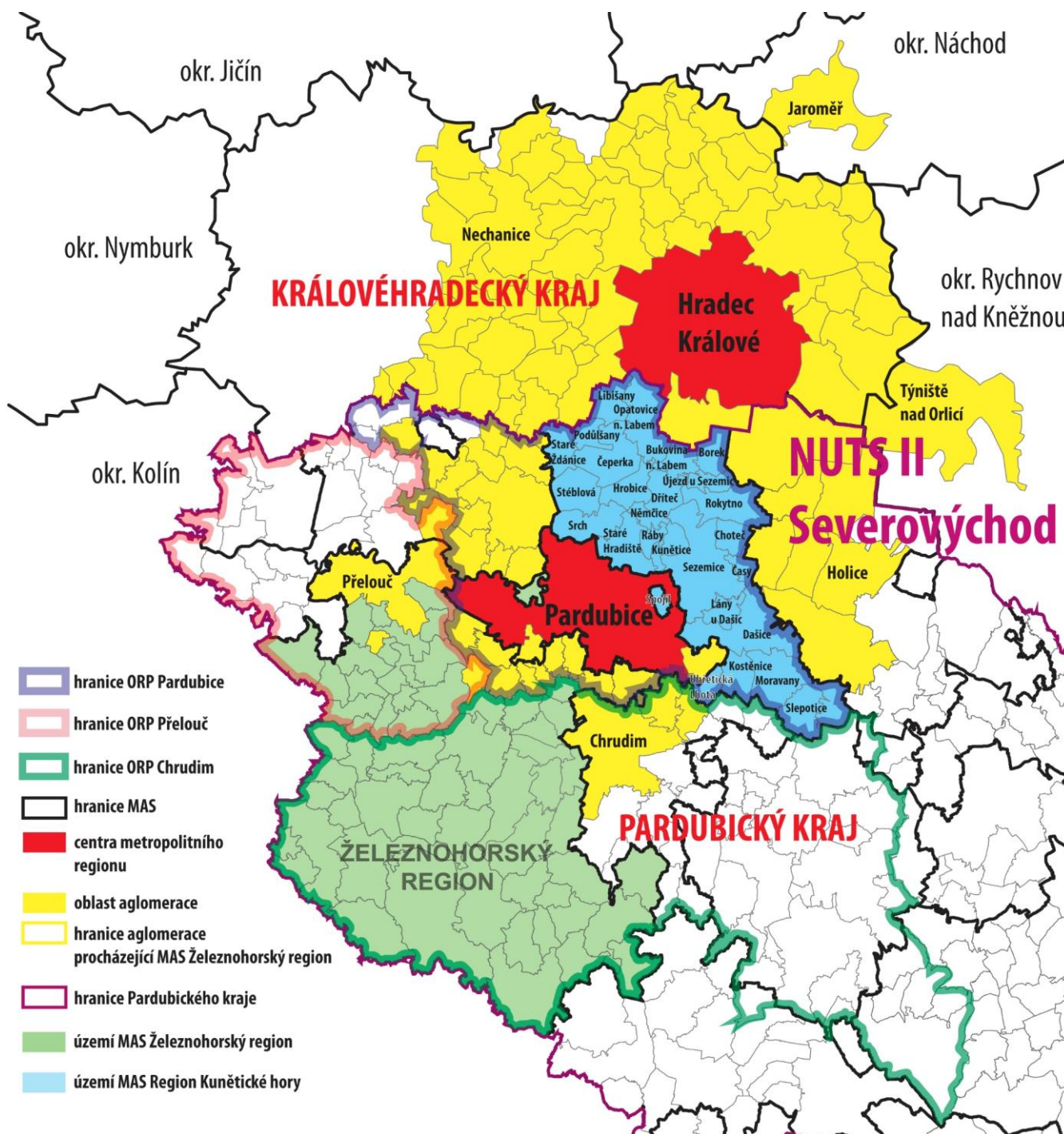
Dobrovolný svazek obcí (DSO) **Hradubická Labská** (založen r. 2012) za účelem výstavby cyklostezky, která by propojila Hradec Králové a Pardubice. Hlavní náplní jeho činnosti je získání územního rozhodnutí a stavebního povolení pro tuto stavbu, následně pak **realizace stavby**.

DSO sdružuje 8 obcí, po jejichž katastrech plánovaná cyklostezka povede: Hradec Králové, Vysoká nad Labem, Bukovina nad Labem, Dříteč, Němčice, Staré Hradiště, Ráby a Pardubice.

www.hradubickacyklostezka.cz

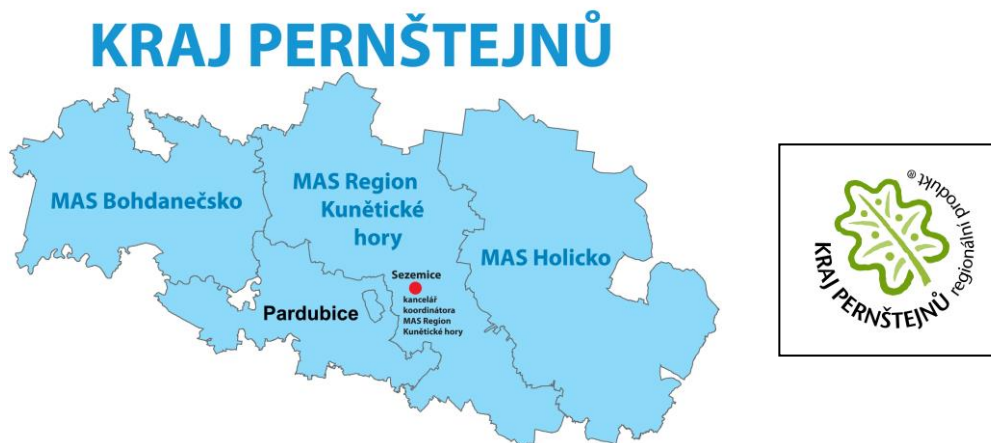
Pro období EU 2014-2020 byla definována nově **Hradecko-pardubické metropolitní oblast**, v jejímž rámci bude probíhat realizace strategie aglomerace (ITI). Jedná se o území zahrnující krajská města Pardubice a Hradec Králové a okolní obce s dojezdovou vzdáleností do 40 km. Obec Opatovice nad Labem je součástí definované metropolitní oblasti (aglomerace).

www.iti.hradec.pardubice.eu

Z hlediska cestovního ruchu je obec v rámci aktivit MAS Region Kunětické hory začleněna do **Turistické oblasti Pardubicko** (území okresu Pardubice) a území s oficiální certifikací lokální produkce v rámci Asociace regionálních značek ČR **Kraj Pernštejnů** (území MAS Region Kunětické hory, MAS Bohdanečsko, MAS Holicko a město Pardubice).

www.regionalni-znacky.cz/kraj-pernstejnu

1.1.2 Historický vývoj

Lidé se v okolí dnešních Opatovic nad Labem pohybovali a usazovali již před mnoha tisíci lety. Ve střední době kamenné (8000 – 6000 let př. n. l.) existovalo sídliště v katastru Pohřebačky. Kamenné nástroje sběračů, lovců a rybářů, které zde byly nalezeny, dokazují pobyt skupin lidí těsně před příchodem prvních zemědělců.

V době bronzové bylo v katastru Opatovic nad Labem sídliště zemědělců kultury lužické. Z následující doby železné je zde doloženo sídliště a pohřebiště kultury slezskoplatěnické. V okolí Opatovic byla zjištěna i dvě slovanská sídliště. Jedno asi z 9. století a druhé z konce století desátého, které bylo v místech pravěkého sídliště kultury lužické.

Opatovice patří k nejstarším vesnicím na Pardubicku. V poslední čtvrtině 11. století založil velmož Mikulec u „své“ vesnice cellu – kostel s duchovním, tedy „poustkou“. Král Vratislav II. tuto původní „poustkou“ v roce 1086 rozšířil na samostatný benediktýnský klášter a vesnice byla podle toho přejmenována na Opatovice.

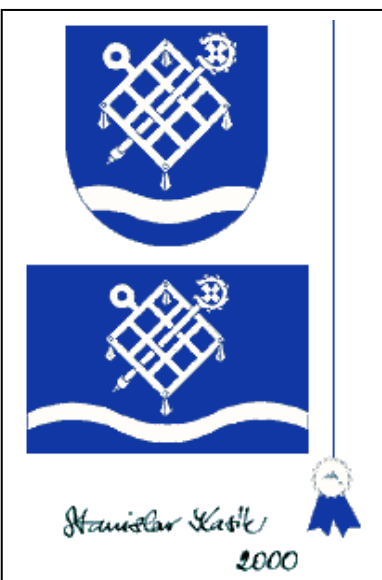
Opatovický klášter byl pátý nejstarší v Čechách a sehrál velmi významnou úlohu při kolonizaci celé okolní krajiny. Benediktýni začali kultivovat svěřenou půdu, zakládali dvorce, zemědělské osady a také „jezera rybná“. Je pravděpodobné, že právě benediktýni vybudovali základy později proslaveného pardubického rybníčního systému. Za opata Myslocha byl klášter velkoryse přestavěn v románském slohu. Vysvěcen byl pak roku 1163 biskupem Danielem. Svěcení byl přítomen i král Vladislav II.!

Klášter býval jedním z nejznámějších a nejbohatších v Čechách. Nejvýznamnějším představeným kláštera byl opat Neplach, vyslanec císaře Karla IV. V roce 1421 byl však klášter dobyt a vypálen husity, které vedl Diviš Bořek z Miletína. Klášter již nikdy nebyl obnoven. Dodnes se zachovaly jen zbytky zdiva poblíž mlýna u řeky.

Ke konci 15. století začal Vilém z Pernštejna na svém pardubickém panství budovat velkou rybníční soustavu. Pro nové velké rybníky, které zakládal, bylo potřeba zajistit dostatečný a regulovaný přívod vody. Proto byla poblíž Opatovic část vody z Labe svedena do umělého koryta – začal se budovat **Opatovický kanál**. Tato významná technická památka, ukázka umu našich předků, má délku 32,7 km. Opatovický kanál protéká i Opatovicemi, kde jej překlenuje kamenný obloukový most ze 16. století.

V roce 1588 se v Opatovicích uvádí 24 selských statků, krčma a také kovárna. V době rozkvětu cukrovarnického průmyslu v Čechách byl v Opatovicích vystavěn cukrovar. Protože jej ale postihl úpadek, byla jeho budova v roce 1890 přestavěna na královskou českou zemskou polepšovnu pro mladistvé. Ta zde působila až do začátku padesátých let, kdy objekt převzala armáda. Vojenská posádka zde byla až do konce osmdesátých let.

Pro rozvoj sídla byly významnými jednak vybudování císařské silnice (dnešní silnice II/24), která zajistila rychlejší spojení jak s Hradcem Králové, tak Pardubicemi, jednak výstavba železniční trati Pardubice – Liberec (konec 19. století). Podél nové silnice směrem k železniční stanici byla realizována výstavba nových objektů včetně staveb pro občanské vybavení. Významný stavební růst se odehrával na začátku 20. století. Postupně byla budována občanská vybavenost i výrobní aktivity. Na začátku 20. století měli v Opatovicích nad Labem pětiletou školu, již zmiňovanou českou zemskou polepšovnu, stanici dráhy pardubicko-liberecké, dva mlýny, splav a železný most přes Labe, četnickou stanici, poštu a hasičský sbor. Velký nárůst převážně rodinných domů souvisel jednak s výstavbou tepelné elektrárny, později i teplárny, jednak s umístěním vojenského útvaru (od r.1951). V oblasti dopravní infrastruktury byla významným počinem realizace dostavby Hradubické silnice. I po roce 1989 řešené území doznává významných změn. Realizovány jsou nové lokality rodinné zástavby, vybudována byla kanalizace včetně čistírny odpadních vod, rozvíjí se školství a mnohé další.

V květnu roku 2000 obecní zastupitelstvo schválilo návrhy obecního znaku a praporu, které byly vytvořeny Stanislavem Kasíkem. V tomto roce byl uvedený znak obci Podvýborem pro heraldiku Parlamentu České republiky udělen.

1.2 Obyvatelstvo

1.2.1 Demografická a sociální situace

Na konci roku 2014 žilo v Opatovicích n. Labem 2 517 trvale hlášených obyvatel. Jak znázorňuje Tabulka 1, vývoj počtu obyvatel obce vykazuje mírný růst. Zpravidla se stěhuje více lidí do obce než z obce. Pozitivním jevem je, že za uplynulých čtyřicet let se počet obyvatel téměř zdvojnásobil.

Tabulka 1: Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Opatovice nad Labem v letech 1971 – 2015

Rok	Celkem obyvatel	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí
1971	1 401	-	-	-	-
1975	1 506	-	-	-	-
1980	2 106	-	-	-	-
1985	2 043	-	-	-	-
1990	1 991	-	-	-	-
1995	1 959	-	-	-	-
2000	1 979	22	25	162	28
2005	2 218	32	23	48	57
2008	2452	30	17	197	113
2009	2549	41	20	93	67
2010	2596	28	18	120	94
2011	2482	28	17	56	84
2012	2465	32	16	88	79
2013	2490	31	21	93	91
2014	2502	30	23	88	80
2015	2517	16	17	102	87

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka 2: Vývoj počtu obyvatel v letech 2008 - 2015 podle pohlaví

Rok	Ženy	Muži
2008	1 232	1 317
2009	1 248	1 348
2010	1 252	1 380
2011	1 221	1 244
2012	1 237	1 253
2013	1 250	1 252
2014	1 268	1 249
2015	1249	1268

Zdroj dat: ČSÚ

Podíl žen a mužů mezi obyvateli Opatovic je téměř vyrovnaný (viz Tabulka 2). Nejvíce obyvatel obce je v produktivním věku (68 %), jak ukazuje Tabulka 3. Obyvatelstvo nad 65 let věku tvoří 14 % a děti a mládež do 14 let 18 %. Vývoj počtu obyvatel dle uvedených tří hlavních věkových skupin při srovnání let 2008 až 2014 je také poměrně vyrovnaný a nelze vysledovat určitý trend jako je např. stárnutí populace nebo příliv/odliv mladých a lidí v produktivním věku.

Tabulka 3: Srovnání vývoje počtu obyvatel v letech 2008 a 2012 - 2014 podle věku

Rok	Obyvatelé 0–14 let	Obyvatelé 15–64 let	Obyvatelé 65 a více let
2008	386	1 851	312
2012	415	1 741	334
2013	431	1 735	336
2014	451	1 722	344

Zdroj dat: ČSÚ

Na území obce se nenachází žádná sociálně vyloučená lokalita. Mezi sociálně vyloučené skupiny obyvatel se mohou obecně řadit především: dlouhodobě nezaměstnaní (absolventi, lidé do 30 let, ženy po mateřské dovolené, osoby se zdravotním postižením, lidé po padesátce, atd.). Z důvodu stárnutí populace je také zapotřebí více se věnovat seniorům (po sociální, zdravotní i společenské stránce), aby nedocházelo k jejich vylučování ze společnosti.

1.2.2 Spolková činnost a tradiční akce pro veřejnost

V obci existuje celá řada dobrovolných spolků.

Působí zde aktivní sportovní organizace. V roce 2007 došlo k rozdělení původní sportovní organizace TJ Sokol (založen r. 1943) na dva subjekty. **TJ SOKOL OPATOVICE**, po jehož hlavičkou působí oddíl národní házené a využívá moderní sportovní areál v Pohřebačce s umělým EPDM povrchem na hlavním hřišti a asfaltovým tréninkovým hřištěm a **AFK OPATOVICE**, oddíl kopané který působí v novém areálu v Opatovicích na bývalém vojenském hřišti. Oba subjekty kromě družstev dospělých reprezentují také družstva mládeže. U oddílu národní házené TJ Sokol se jedná o družstva chlapecká i dívčí. „A“ družstvo mužů hraje celostátní nejvyšší soutěž 1.ligu, družstvo žen druhou ligu, skupinu „B“. Několikrát byl také TJ Sokol pověřen Svazem národní házené organizací finálových turnajů, Mistrovství ČR nebo Poháru ČR, v mládežnických kategoriích.

Mezi pravidelné akce, které TJ Sokol každoročně pořádá, patří především srpnový turnaj mužů, Memoriál Jaroslav Dostála a Karla Dvořáka, v roce 2016 se bude jednat o již 34. ročník. TJ Sokol také pravidelně v tento den večer organizuje pro všechny spoluobčany Posvícenskou taneční zábavu. Mezi další pravidelné akce, především pro děti, patří „Maškarní karneval“ a „Pálení čarodějnic“. O prázdninách také TJ Sokol nabízí týdenní sportovní soustředění pro mladší a starší žactvo.

Oba dlouholeté sportovní subjekty podporuje obec Opatovice nad Labem každoročně vyhlášeným grantovým programem.

Sportovní areál národní házené v Pohřebačce je ve vlastnictví TJ Sokol.

Dále v obci působí, **hokejbalový a tenisový klub, klub rybářů, kynologů a chovatelů**. Kulturní činnosti se věnuje **spolek Život na vesnici**, který organizuje kulturní, zábavnou a veřejně prospěšnou významnou akci **Pohřebačský jarmark** v místní části Pohřebačka, a dále občanské sdružení **Občanská beseda**.

Občanská beseda byla založena roku 1895 a je od počátku svázána především s ochotnickým divadelním souborem, i když ten jako takový byl založen ještě o pět let dříve. Kromě divadelníků zastřešovala zpočátku ještě také obecní knihovnu, však také její původní název byl v roce 1894 Čtenářsko ochotnická jednota. O rok později byl spolek přejmenován na Občanskou besedu, která čítala 24 členů, v čemž se příliš neliší od té dnešní.

V dnešní době divadelní soubor funguje pod názvem SNOOP – Soubor Náruživých Ochotníků Opatovic. Soubor se každou divadelní sezónou snaží nazkoušet a uvést alespoň jedno divadelní představení. Činnost Občanské besedy (dále jen OB) spočívá také i v mnoha dalších aktivitách. Kromě vlastních divadelních představení, která jsou nyní reprízována i více než 15x, OB zve i divadelníky z okolních měst a obcí, pořádá Mikulášské besídky, maškarní a divadelní plesy, posvícenské zábavy a spolupracuje s jinými složkami obce při různých zábavných, soutěžních i sportovních akcích.

Soubor SNOOP získal velkou řadu ocenění na národních i jiných soutěžních divadelních přehlídkách. V sezóně 2012/2013 se soubor dokonce dostal se svým představením Měsíční běs do Mekky divadelních ochotníků – Jiráskova Hronova. V současné době provozuje OB dramatický kroužek pro děti a improvizací skupinu BIZONI - Bydžovští Improvizátoři Z Opatovic Nadržení na Improvizaci. BIZONI vystupují pravidelně nejen na domácí půdě, ale například i v Trutnovském Uffu či Malostranské besedě v Praze.

V Opatovicích funguje **Jednotka sboru dobrovolných hasičů (JSDH)**, která slouží obci jako zásahová složka při požárech, povodních, nehodách či vichřicích. Hasičská jednotka je zařazena do JPO 3 a má nyní 15 členů, kteří se zapojují i do spolkové činnosti a pořádají akce pro veřejnost. Používá zásahové požární vozidlo CAS L25/3000/10 Liaz a vozidlo DA Volkswagen T4. Jednotka je dále vyzbrojena/vybavena následující technikou: AED (automatizovaný elektrický defibrilátor), dýchací technika, věci na technickou pomoc, věcmi na požár.

Uvedené spolky se společně s představiteli obce a občany podílí na organizaci nebo přímo organizují téměř všechny **tradiční sportovní, kulturní a společenské akce**, které se v obci konají. K nim patří: vítání občánků, plesy, dětský karneval, velikonoční jarmark, pietní akce, pálení čarodějnic, posvícenské a maškarní zábavy, Pohřebačský jarmark, Vítání sv. Martina, rozsvícení vánočního stromu, Mikuláš, adventní koncerty, sportovní zápasy, sjíždění Opatovického kanálu nazvané Halda, jízda na historických kolech „Tour de Opatovice nad Labem“, Memoriál Jiřího Kacálka, soutěžní klání mezi obcemi z okolí „Hry bez hranic“ a další.

Akce se konají převážně v sále společenského domu "Opat" (blíže viz kapitola 1.5.4 Kultura, sport a tělovýchova) nebo pod širým nebem. Organizačně je zajišťují představitelé obce na základě impulzů a spolupráce občanů a spolků. O konání akcí obec vždy informuje své občany prostřednictvím veřejného rozhlasu, webových stránek či měsíčníku Zpravodaj OPATOVICE DNES. Kulturní a společenské akce se konají většinou s finanční podporou obce.

1.3 Hospodářství

1.3.1 Ekonomická situace

Obec se nachází v regionu, který má převážně průmyslově zemědělský charakter. Patří do NUTS II Severovýchod, který je znám významnou a tradiční průmyslovou výrobou, především v odvětvích strojírenství, chemického, potravinářského a elektrotechnického průmyslu. Poloha nedaleko center Pardubického a Královéhradeckého kraje a sousedství s městy Pardubice a Hradec Králové je výhodné zejména pro rozvoj sekundárního sektoru-služeb. Dalším kladem pro hospodářství je blízkost železniční trati Praha – Pardubice – Česká Třebová a Pardubice – Hradec Králové – Jaroměř – Liberec.

Opatovice n.L. jsou sídlem řady firem, je zde statisticky evidováno cca 300 ekonomických subjektů (firmy a živnostníci). Největším zaměstnavatelem na katastrálním území obce je Elektrárny Opatovice, a.s., provozující tepelnou elektrárnu. Elektrárna byla spuštěna v roce 1959 a pracuje v ní přibližně 370 zaměstnanců. Tabulka 4 dává přehled o **nejvýznamnějších podnicích i subjektech malého a středního podnikání** v obci, které je i nadále nutné podporovat, neboť ty jsou hybnou silou místního ekonomického rozvoje. Díky své různorodosti vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí a tím zajišťují dynamiku trhu, širší poptávku a nabídku.

Tabulka 4: Nejvýznamnější firmy a místní podnikatelé, kteří vyvíjejí aktivní činnost na území obce

Název firmy/živnostníka	Předmět podnikání
Elektrárny Opatovice, a.s. (EPH)	provoz tepelné elektrárny
ISOPLUS – EOP s.r.o.	technika zásobování teplem
ERAMONT	montáže silnoproudých a slaboproudých rozvodů, montáže hromosvodů, technické revize
EVROMAT, a.s.	sortiment materiálů pro klempíře a pokrývače
HASPR, v.o.s.	revize, opravy a prodej hasicích zařízení
HRADECKÁ KARTONÁŽKA, s.r.o.	papírenská výroba
SIKO KOUPELNY a.s.	prodej koupelen a kuchyní
SEZZAM, s.r.o.	prodej a servis velkokuchyní
VCES a.s., Divize PREFA	generální dodávky pozemních, dopravních a dalších staveb
KOVO KAMENÍK, s.r.o.	montáže, demontáže, likvidace, svoz odpadu
CAR - TOUR	autobusová a nákladní doprava, servis
DSK STAVEBNINY, s.r.o.	sortiment materiálů pro stavebnictví, zateplení a fasády
TTIT (interiéry, truhlářství)	truhlářské služby - interiéry
CRAMO, s.r.o.	půjčovna vysokozdvíhových zařízení a strojů
GASline, s.r.o.	potrubní rozvody, montážní a svářečské práce
CENTRUM KOVANÝCH PLOTŮ	ploty, schody, zábradlí, vrata a dveřní systémy
PLAST PARTNER spol. s.r.o.	dodavatel plastů – svařování, CNC frézování, řezání
AGRODRUŽSTVO KLAS	výroba a prodej produktů rostlinné výroby
LUPOSS CZ, s.r.o.	dodávky a montáže pneumatik i disků pro automobily
MELŠA – VMP stavební technika	prodej, servis a půjčovna vibrační techniky, bourací kladiva, čerpadla a jiné

Zdroj: data obce

V evidenci zemědělského podnikatele jsou vedeny 2 subjekty na území obce, přičemž oba jsou dle zaměření na rostlinnou výrobu. Skoro stoprocentní podíl zemědělských pozemků katastru obce obhospodaruje jako nájemce Agrodružstvo Klas.

V obci je **pobočka České pošty** a dostatečný počet prodejen základních potravin a smíšeného zboží.

Co se týče **komerčních služeb**, je jejich nabídka úměrná velikosti obce – kvůli blízkosti a snadné dostupnosti krajských měst Pardubice a Hradec Králové, kde se veškeré potřebné služby nacházejí, postupně klesá logicky poptávka po službách poskytovaných přímo v místě. Narůstající počty supermarketů a obchodních center jsou pro mnoho lidí přitažlivější i přesto, že je třeba do nich dojíždět.

Trvalou formou obecní **podpory podnikatelů** je veřejný informační zdroj – webové stránky obce, kde jsou viditelně uveřejňovány výzvy pro zadavatele na realizaci akcí v obci. V případě možností (při dodržení zákona o zadávání veřejných zakázek), upřednostňuje při realizaci akcí v obci místní podnikatele a živnostníky. Opačně zase podnikatelé podporují akce v obci formou podpory veřejných akcí.

V rámci MAS Region Kunětické hory se někteří podnikatelé volně sdružili kvůli společné propagaci místních výrobků značkou původu a kvality. Od roku 2014 se vybrané potravinářské i nepotravinářské výrobky certifikují pomocí označení **Kraj Pernštejnů – regionální produkt**.

Obec prošla digitalizací katastru a má vytvořen veřejně přístupný geoportál, což přispívá k efektivnější správě obce, využívání zdrojů pro obyvatele a podnikatele, a tím i celkovému ekonomickému rozvoji obce.

V územním plánu je funkce výroby v řešeném území zastoupena významnou plochou regionálního významu – elektrárnou Opatovice. V návaznosti na toto energetické zařízení, které je mj. zdrojem tepla i pro krajská města Pardubice a Hradec Králové, vznikly další provozy a areály, které dnes tvoří celou výrobní zónu. Tato je umístěna mimo vlastní sídla řešeného území – Pohřebačka a Opatovice nad Labem. Tvoří samostatný urbanistický celek určený výhradně pro výrobní, skladovací a obslužné funkce. Výrobní zóna má velice výhodnou polohu ve vztahu k dopravním vztahům v řešeném území, ale i k regionálním systému dopravy. Severně je situována mimoúrovňová křižovatka, která leží na křížení rychlostní silnice R35 a silnice I/37. Do křižovatky je zapojena i silnice II. třídy II/324. Areál je napojen na železniční dopravu – zavlečkování z železniční stanice Opatovice nad Labem. Další významnější plochy výroby se nacházejí na jihozápadním okraji řešeného území, severně od sídla Čeperka a na severním okraji řešeného území mezi železniční tratí a vodní plochou Opatovického písničku. Drobnější plochy výroby a služeb najdeme v rozptylu zastavěného území. Nově navrhované plochy zpravidla doplňují a rozšiřují ty stávající.

1.3.2 Zaměstnanost

Míra nezaměstnanosti i počet uchazečů o místo v obci (viz Tabulka 5) byla za období let 2008 – 2014 o něco nižší při porovnání s vývojem v Pardubickém kraji a celé ČR. Obecně můžeme zaznamenat prudký nárůst v roce 2009 a postupný pokles v souvislosti s celorepublikovým ekonomickým vývojem. Podobný trend lze sledovat v rámci celého Pardubického kraje (viz Tabulka 6).

Tabulka 5: Vývoj nezaměstnanosti v obci Opatovice nad Labem v letech 2008 – 2014

Rok	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet uchazečů
2008	4,1	47
2009	6,3	72
2010	8,3	98
2011	6,2	73
2012	7,2	83
2013	5,5	97
2014	3,7	66

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka 6: Nezaměstnanost v Pardubickém kraji v letech 2008 – 2011 a 2013 – 2014

Rok	Míra nezaměstnanosti (v %)
2008	5,6 %
2009	9,6 %
2010	9,9 %
2011	8,4 %
2012	9,2 %

2013	7,5 %
2014	6,2 %

Zdroj dat: ČSÚ

Dojíždka za prací, do škol (SŠ, VŠ) a za službami se uskutečňuje převážně do sousedních Pardubic nebo Hradce Králové.

1.3.3 Infrastruktura a služby cestovního ruchu

Obec se nachází v rovinaté části Polabské nížiny s rozvinutou zemědělskou výrobou. Východní okraj katastrálního území je tvořen řekou Labe. Obcí protéká historicky významný Opatovický kanál, který je národní kulturní památkou. Dále se zde nacházejí četné vodní plochy po vytěžených pískovnách, které jsou velmi intenzivně využívány pro rekreaci a vodní sporty, především Opatovický písník. Zde jsou umístěny i objekty individuální rekreace - chatky.

Od roku 2003 je obec napojena na síť regionálních **cyklotras**. Obcí prochází cyklotrasy č. 4124 a č. 4039. Po východní straně katastrálního území prochází dálková cyklotrasa č. 24 – Labská. V roce 2005 byla dokončena výstavba cyklostezky Opatovice n.L. – Pohřebačka. Cykloturisté zde mohou využít dvě cykloodpočívadla - v centru obce a v parku u Opatovického kanálu.

Pro pěší a cykloturistiku může být využívána především východní část území, které je charakteristické svými přírodními hodnotami okolí toku Labe a kudy jsou vedeny účelové komunikace. Tuto lokalitu využívají např. i v zimním období, jsou-li příznivé sněhové podmínky, běžkaři. Východně od sídla Opatovice nad Labem jsou drobné lokality zahrádek, některé s objekty chatek.

V obci jsou k vidění objekty prohlášené za nemovitě kulturní památky, místní pamětihodnosti a architektonicky hodnotné objekty. Významnou **historickou památkou** je původně raně gotický kostel sv. Vavřince ze třetí čtvrtiny 13. století, který byl v roce 1421 přestavěn. Kostel je jednodílný s pravoúhlým presbytářem a věží zakončenou gotickým kamenným jehlanem s cimbuřím. Dalšími významnými památkami jsou sochy sv. Jana Nepomuckého před mlýnem, sv. P. Marie, sochy sv. Josefa, sv. Václava a Ježíše Krista, Morávkův vodní mlýn, pomník obětem I. a II. světové války, zvonice, kamenné křížky u mlýna, na křižovatce Pardubické ul. a Karlína a u hřiště v části Pohřebačka.

V obci nabízí **ubytování** penzion Ankara. **Stravování** poskytuje hostinec V Zatačce, hostinec U Řeháků a restaurace Opat s celodenním provozem.

V rámci marketingu a propagace aktivit využívá spolupráce v rámci aktivit MAS Region Kunětické hory a Turistické oblasti Pardubicko.

1.4 Infrastruktura

1.4.1 Technická infrastruktura

Vodovod je zaveden v celém území obce, voda je dodávána v rámci skupinového vodovodu Pardubice, jeho provozovatelem je VaK Pardubice, a.s.. Vodovodní síť pokrývá současně zastavěné území a počítá se pouze s jejím případným rozšiřováním souvisejícím s územním rozvojem obce. Stav vodovodu je dobrý a kvalita dodávané vody po hygienickém zabezpečení odpovídá požadavkům vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 252/2004 Sb. Areál výrobní zóny Elektrárny Opatovice má vlastní vodní hospodářství (pitná voda, požární voda, technologická voda).

Zásobování **požární vodou** je zajištěno ze stávajících rozvodů vody, na kterých jsou rozmístěny požárních hydranty. Při nouzovém zásobování lze jako zdroje užitkové vody využívat rovněž místní zdroje – lokální studny.

Opatovice n./L. a Pohřebačka mají vybudovaný systém **odkanalizování** včetně čištění odpadních vod. Opatovice n./L. jsou odkanalizovány jak splaškovou, tak i jednotnou gravitační sítí. Místní část Pohřebačka je odkanalizována splaškovou gravitační sítí, svedenou do čistírny odpadních vod. Mechanicko – biologická ČOV je umístěna při jihovýchodní hranici kat. území Pohřebačka - v nedávné době proběhla její intenzifikace, která zahrnovala rekonstrukci původních objektů, přístavbu biologické linky a objektů kalového hospodářství. Technický stav kanalizačního systému je vyhovující. Kanalizace je majetkem jak obce, tak Vodovodů a kanalizací Pardubice, a.s., který je provozovatelem celé sítě. Elektrárna Opatovice má vlastní systém odvádění a čištění odpadních vod. Splaškové vody jsou odváděny do jižní části území na vlastní čistírnu odpadních vod.

Katastrální území Opatovice nad Labem je v současné době **plynofikováno** nízkotlakou plynovodní sítí napájenou z regulační stanice Opatovice nad Labem. Katastrální území Pohřebačka není plynofikováno z důvodu vytápění obce dálkovým teplem horkovodní sítě Elektrárny Opatovice. Zvláštním plynárenským zařízením v řešeném území je provozovna Český plyn při severní hranici výrobní zóny Elektrárny Opatovice. Firma se zabývá stáčením a tankováním zkapalněného plynu z vlakových cisteren. Díky této náplni podnikání má areál stanovenou zónu havarijního plánování.

Napájení obce **elektrickou energií** je realizováno vrchním primárním rozvodným systémem 35 kV. Vlastní rozvody po obci jsou vedeny jak zemními kabely (novější zástavba), tak vrchním vedením na betonových podpěrách a střešních konzolách. Na území obce se nachází areál tepelné elektrárny Opatovice, kde je kombinovaná výroba elektřiny a tepla. Elektrická energie je zde vyráběna v 6 generátorech a předávána elektrickým vedením distribuční společnosti. Teplo je dodáváno prostřednictvím horké vody třítrubkovým nadzemním horkovodním napáječem směrem do Pardubic a Hradce Králové.

Veřejný rozhlas je v dobrém technickém stavu.

Veřejné osvětlení, které je v současné době v části obce vedeno vrchním vedením, bude postupně přeloženo do země.

1.4.2 Dopravní infrastruktura

Obec Opatovice nad Labem je dobře napojena na dopravní síť. Vzhledem k přimknutosti ke krajským městům Pardubice a Hradec Králové je zde vyhovující dopravní dostupnost a existující silnice a železnice umožňují obyvatelům dojíždění do zaměstnání mimo bydlíště.

Řešeným územím procházejí 2 **významné dopravní tahy** republikového významu. Ve směru sever – jih se jedná o **silnici č. I/37** – spojnici dvou krajských měst Pardubice a Hradec Králové. Kolmo na I/37 na okružní křižovatce dočasně končí **rychlostní silnice R35**, jihovýchodní část, která bude pokračovat směrem na Vysoké Mýto a je v současné době ve výstavbě. Silnice R35 bude alternativou k dálnici D1 ve směru tranzitu východ – západ s celostátním významem. V současné době je v provozu úsek západním směrem: Opatovice n.L. (od křížení se silnicí I/37) – dálnice D11 (prozatímní konec u Sedlic), který slouží jako dálniční přivaděč a umožňuje lépe napojit především krajské město Pardubice na dálnici ve směru na Prahu. Úsek východně od MÚ křižovatky, vedený estakádou z důvodu záplavového území řeky Labe a cenných přírodních lokalit, je ve výstavbě, včetně třetího patra MÚ křižovatky.

Opatovicemi n. L. dále vede **silnice II/324**. Tato hlavní komunikace odbočuje jižně od zástavby z okružní MÚ křižovatky (R35 a I/37) a prochází celou obcí. Z komunikace je přímo obsluhována přílehlá zástavba Opatovic i Pohřebačky. V Pohřebačce tato komunikace úrovnově kříží celostátní hlavní železniční trať č. 031 Pardubice – Hradec Králové - Jaroměř.

Řešeným územím procházejí také krajské silnice III. tříd:

III/03324 - odbočuje ze silnice II/324 v místní části Pohřebačka severně od chráněného železničního

přejezdu. Prochází Pohřebačkou, pokračuje západním směrem a končí v Praskačce.

III/0372 - odbočuje ze silnice II/324 (původní stopa I/37) u Elektrárny Opatovice a pokračuje západním směrem do obce Čeperka, kde končí a dále už pokračuje jen jako místní komunikace.

III/29813 - odbočuje ze silnice I/37 za severovýchodní hranicí zastavěného území Opatovic n./L. východním směrem a pokračuje v souběhu s Opatovickým kanálem k obci Vysoká nad Labem, kde končí na silnici III/29810.

Na průjezdné úseky silnic II. a III. třídy navazuje poměrně hustá síť místních obslužných komunikací. Obec má vypracován pasport. Komunikace jsou často součástí širokého uličního prostoru společně s chodníky a zelení. Ve starší zástavbě jsou místní komunikace využívány jak pro dopravu motorovou, tak pěší, a k odstavování vozidel.

Systém polních cest je vymezen dle zpracovaných komplexních pozemkových úprav (Geoplan, 2006). Návrh cestní sítě byl vytvořen s ohledem na stávající polní cesty a na cesty vedené v pozemkovém katastru. Využívá stávající objekty a sjezdy z komunikací nižších tříd.

V obci se nachází dvě **čerpací stanice** pohonných hmot – na místní komunikaci v Opatovicích n./L. a čerpací stanice LPG u křižovatky II/324 a III/ 0372 (severně od Elektrárny Opatovice).

Dopravní zátěž v obci je odpovídající poloze obce a po vybudování obchvatu obce čtyřproudou komunikací Hradec Králové – Pardubice se intenzita dopravy značně snížila a je považována za bezpečnou.

V místní části Opatovice n.L. jsou **chodníky pro pěší** vybudovány téměř ve všech ulicích (nebo se právě budují). Chybí pouze v původní zástavbě, kde je provoz pěších veden po místních komunikacích s minimálním provozem motorové dopravy. Podél hlavního průtahu obcí (sil. II/324) je provoz pěších od motorové dopravy oddělen jak zvýšenými obrubníky, tak i zeleným dělicím pásem. Většina místních komunikací ležících jižně od průjezdného úseku silnice III/03324 je se samostatnými chodníky nebo širokými pásy zeleně (pro možné umístění chodníků). V poslední době došlo k masivnímu dobudování chodníků, vč. parkovacích stání podél hlavních průjezdných komunikací obcí, především v Pohřebačce.

V území převládá bydlení v rodinných domech, kde je **odstavování vozidel** zajištěno na pozemcích jednotlivých majitelů. Případy, kdy jsou auta odstavována na veřejných zelených plochách obce před RD bude řešeno studií veřejných ploch. Pro odstavování vozidel v místech bytové zástavby slouží řadové garáže. Pro parkování v centru Opatovic nad Labem jsou využívány plochy v některých částech bývalých kasáren, u obecního úřadu či u sportovního areálu. Slabý provoz na místních komunikacích (kromě průjezdných úseků silnice II. a III. tř.) umožňuje odstavování vozidel v uličním prostoru.

V obci jsou 2 stávající úseky **cyklostezek** (resp. stezek pro pěší a cyklisty): západně za zástavbou Opatovic nad Labem směrem k vlakové zastávce, a krátký úsek podcházející přeložku silnice I/37 v jižní části Opatovic nad Labem (u SIKA) na značené cyklotrase č. 4124. Ve zbytku řešeného území je provoz cyklistů veden po místních komunikacích a silnicích společně s dopravou motorovou.

Katastrálním územím Opatovic nad Labem procházejí 2 **cykloturistické trasy** vedené po místních komunikacích a po silnici III. třídy, které byly realizovány za spolupráce Svazku obcí pod Kunětickou horou. Trasa č.4039: Lázně Bohdaneč – Stěblová – Čeperka – Opatovice n./L. – Vysoká nad Labem a trasa č.4124: Pardubice – Ráby – Kunětická hora – Němčice – Hrobice – Opatovice nad Labem.

Aktuální iniciativu na vybudování **cyklostezky Mechu a perníku** mezi Hradcem Králové a Pardubicemi, na jejichž trase Opatovice leží, vyvíjí DSO Hradubická Labská.

Hromadná doprava osob je zajišťována **linkovými autobusy**, a to celkem 12-ti linkami: 240 042 Čáslav – Pardubice – Hradec Králové

600 660 Ledeč nad Sázavou – Havlíčkův Brod – Chotěboř – Chrudim – Pardubice – Hradec Králové – Trutnov – Janské Lázně
610 170 Hradec Králové – Pardubice – Humpolec – Pelhřimov – Jindřichův Hradec – České Budějovice
610 220 Hradec Králové – Březhrad – Opatovice nad Labem
640 120 Broumov – Náchod – Jaroměř – Hradec Králové – Pardubice
650 240 Pardubice – Hradec Králové – Trutnov – Pec pod Sněžkou
650 540 Pardubice – Opatovice nad Labem - Pohřebačka
650 550 Pardubice – Hradec Králové
680 038 Svitavy – Polička – Skuteč – Chrudim – Hradec Králové
680 044 Polička – Chrudim – HK – Jičín – Mladá Boleslav – Česká Lípa – Ústí n/L
680 771 Polička – Proseč – Nové Hrady – Luže – Chrudim – Pardubice – HK
840 900 Svatka – Krouna – Skuteč – Chrudim – Pardubice – Hradec Králové

Obcí prochází celostátní hlavní **železniční trať** číslo 031 Pardubice – Hradec Králové - Jaroměř. Jedná se o stávající jednokolejnou elektrifikovanou trať, která byla v roce 2015 v úseku Stéblová - Opatovice nad Labem zdvojkolejněna. Železniční stanice Opatovice nad Labem je v místní části Pohřebačka při křížení se silnicí II/324. Ze stanice je vyvedena jednokolejná elektrifikovaná vlečka do areálu Elektrárny Opatovice a plínový plyn a dále 3 vlečky podél hlavní tratě do panelárny v Pohřebačce a k podnikatelským areálům v Březhradu.

Dopravní obslužnost obce je v území pokryta na úrovni odpovídající počtu obyvatel a celkově je tedy hodnocena jako vyhovující.

1.5 Vybavenost

1.5.1 Bydlení

V obci převládá bydlení v rodinných domech – charakter rodinných domů je poplatný době vzniku – původní venkovská stavení najdeme v centru Pohřebačky a v jižní části Opatovic nad Labem (ulice Pardubická). Ostatní rodinnou zástavbu tvoří převážně moderní izolované rodinné domy, v centru obce je lokalita bytových domů a řadových rodinných domů. Obytné objekty se nacházejí také při průjezdném úseku silnice II. třídy. Nové nebo rekonstruované domy najdeme i v areálu bývalých kasáren.

Tabulka 7: Domovní fond obce Opatovice nad Labem

	Počet
Obydlené byty	960
Obydlené domy	533

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Za posledních čtrnáct let (2001 - 2015) byla v obci dokončena výstavba celkem 253 bytových jednotek. Výstavba rodinného bydlení byla realizována převážně v centru obce.

V novém územním plánu je vyčleněn dostatek volných ploch určených pro bytovou výstavbu, zejména v severní a jižní části sídla. Ty jsou vymezovány ve vazbě na zastavěné území, se snahou zapojení do stávající urbanistické struktury sídla.

Zájem o výstavbu se vyskytuje stabilně. V majetku obce nejsou již pozemky pro rodinnou výstavbu. Vhodné pozemky jsou v majetku soukromníků.

Obec v současné době disponuje sociálními byty: v bytových domech č. 215 (ulice Mikulcova) a

č. 152 (ulice Neplachova). V čísle 152 je 15 bytů a v čísle 215 je 31 bytů.

1.5.2 Školství a vzdělávání

Obec Opatovice nad Labem je zřizovatelem **mateřské a základní školy**. MŠ a ZŠ jsou každá samostatnými právními subjekty.

Mateřská škola má kapacitu 81 dětí. Děti jsou rozděleny do 3 tříd podle věku. MŠ má vlastní jídelnu a zahradu. Nabízí nadstandardní aktivity ve formě tří zájmových kroužků a předškolní výuky angličtiny. V rámci MŠ je pořádán plavecký výcvik. V r. 2008 prošel objekt MŠ celkovou rekonstrukcí.

Základní škola byla v obci již na začátku 20. století. Současný objekt školy z roku 1965 se skládá ze šesti pavilonů, uzavřeného areálu, který obsahuje nádvoří s parkovištěm. Mezi pavilony je nádvoří propojovací a před hlavním vstupem je nově rekonstruované vstupní přednádvoří. Dále areál obsahuje relaxační část využívanou dětmi ve školní družině a pro účely výuky i žáky druhého stupně. V areálu jsou travnaté plochy sloužící jako sportoviště, malý sad a školní pozemky pro účely vyučování pěstitelských prací. Co dosud chybí a je ve fázi příprav, jsou moderní venkovní sportoviště. Základní škola je tzv. „úplná“, tj. je určena pro 1.- 9. ročník. Aktuální kapacita ZŠ je 370 žáků. Součástí školy je nově rekonstruovaná školní kuchyně a jídelna (kapacita 370 stravníků) a dále pak je součástí školy Školní družina s aktuální kapacitou 90 žáků. Vzhledem k současné maximální naplněnosti školy pojme škola do školní družiny pouze žáky I. a II. ročníku a proto bylo založeno tzv. Zájmové centrum, které jednak organizuje mimoškolní činnost formou kroužků a dále pak zajišťuje péči o ty žáky, kteří se již nevejdou do kapacity družiny a po určitý čas odpolední péči a dohled potřebují. Zájmové centrum nehradí státní rozpočet, jde o iniciativu školy a rodiče na jeho činnost finančně přispívají.

Objekt tělocvičny je původní a jeho rekonstrukce či jiné řešení je ve stadiu projednávání a příprav. Tělocvična a venkovní sportoviště jsou také součástí areálu. Tělocvična slouží jak pro využití školy, tak je v odpoledních hodinách pronajímána nájemcům.

Zdejší škola slouží i pro žáky z okolních obcí (Libišany, Hrobice, Čeperka aj.) pouze v případech hodných zvláštního zřetele (např. sociální důvody apod.), v případě volné kapacity může škola umístit i žáka z jiných obcí či měst, ovšem při dodržení pravidla, že absolutní přednost k přijetí mají žáci s trvalým bydlištěm v katastru školského obvodu, tedy s trvalým bydlištěm v obci Opatovice nad Labem.

Areál ZŠ se průběžně rekonstruuje a dovybavuje.

Tabulka 8: Údaje o školských zařízeních v obci Opatovice nad Labem (srovnání šk. rok 2012/2013 a 2016/2017)

	2012/2013	2016/2017	Poznámka
Počet mateřských škol	1	1	
<i>z toho: počet tříd</i>	3	3	
<i>počet žáků</i>	84	81	
<i>kapacita / volná místa</i>	84 / 3	81/0	
Počet základních škol	1	1	
<i>z toho: počet tříd</i>	12	15	
<i>počet žáků</i>	258	352	
<i>kapacita / volná místa</i>	370/0	370/0	volná je de facto pouze rezerva pro přistěhovavší

			se do obce v různých věkových úrovních
<i>průměrný počet žáků na třídu</i>	21,5	23,46	
Školní jídelna	ano	ano	
Školní družina	ano	ano	nejen pro nedostačující kapacitu školní družiny zřízeno „Zájmové centrum“
Speciální nabídka ZŠ v rámci výuky či mimoškolní činnosti	Školní vzdělávací program je komplexně zaměřený na plnou šíři vzdělávacích oborů, škola vzhledem ke své spádovosti pro více obcí, nepreferuje speciální zaměření na některý z předmětů a naopak poskytuje univerzální plnohodnotné základní vzdělání tak, aby žák, který ze školy odchází, mohl zvolit pro své další studium kterýkoliv z možných oborů a byl v něm úspěšný. Speciální nabídky pro rozvoj osobnostních, naukových a dovednostních schopností škola nabízí v rámci mimoškolní činnosti v „Zájmovém centru“ - široká paleta kroužků sportovních, dále výtvarně zaměřených (včetně keramiky v poloprofi dílně), kroužků dovednostních v různých oborech, výuku hry na různé hudební nástroje, hudební sbor. Nabízené činnosti mají určité standardní jádro, ale také časté novinky, takže aktuální přehledy jsou každý rok k nalezení na webu školy: www.zsopatovice.cz		

Zdroj: Strategie území správního obvodu ORP Pardubice 2014 – 2023, místní šetření

Z hlediska **středního školství** je spádovost jasně daná snadnou dostupností a šíří nabídky oborů – studenti nejčastěji dojíždějí do Pardubic nebo Hradce Králové.

1.5.3 Zdravotnictví a sociální péče

V Opatovicích nad Labem provozují ordinaci dva praktičtí lékaři, dva zubní lékaři a pediatr, je zde rovněž lékárna, psychologická poradna a rehabilitační ordinace. Vzhledem k blízkosti a snadné dostupnosti Pardubic, kde sídlí nemocnice, poliklinika i řada dalších ordinací s různou specializací, je lékařská péče dobře zajištěna.

V oblasti **sociální péče** obec spolupracuje se Sociálními službami města Pardubic. Občan s vědomím a podporou obce může využívat nabídku jejich služeb, které jsou dostatečně široké. V ostatních případech je péče o potřebné zajišťována jejich rodinnými příslušníky.

Obec spravuje dva hřbitovy, jeden v místní části Pohřebáčka (severně od sídla, ve vlastnictví obce), druhý u kostela v Opatovicích nad Labem (vlastník Římskokatolická církev).

1.5.4 Kultura, sport a tělovýchova

V obci je k dispozici **obecní knihovna** v areálu bývalých kasáren, která je otevřená dvakrát týdně. Na zapůjčení má různé časopisy, knihy, povinnou i doporučenou četbu, multimediální CD apod., případně je možné dojednat výpůjčku na přání v Krajské knihovně v Pardubicích. Část knihovního fondu je již v elektronické podobě. Knihovna dále nabízí možnosti využití scanneru a tiskárny, reprografické služby, práce s elektronickými dokumenty a také přístup na internet, který je zde pro veřejnost zdarma. Pořádá také akce pro děti a dospělé, např. besedy, dny otevřených dveří, pasování prvňáčků na čtenáře aj.

Od roku 2003 sídlí spolu s knihovnou ve zrekonstruovaném objektu v areálu bývalých kasáren také Osvětová beseda, která byla založena již roku 1998. Pořádá hudební výuku (klavír, flétna, kytara, dechové nástroje) a jazykové kurzy (AJ, NJ) pro všechny věkové kategorie. Dále kurzy výtvarné tvorby a keramiky, ruční práce a počítačové kurzy. V rámci Osvětové besedy funguje turistický oddíl. Pořadatelsky zajišťuje konání koncertů a výstav. Součástí bylo také kino, které již není v provozu.

Pro pořádání **kulturních a společenských akcí** se využívá sál společenského domu „Opat“ v zrekonstruovaném prostoru bývalých kasáren.

Pro **sportovní a volnočasové vyžití** v obci je k dispozici sportovní areál, který je využíván kromě sportu (TJ Sokol Opatovice nad Labem – národní házená) i pro pořádání kulturních a společenských akcí. Sezónně lze využívat rovněž fotbalové hřiště a sportovní plochy v bývalém vojenském areálu.

1.6 Životní prostředí

1.6.1 Krajina a příroda

Obec leží v území, které je převážně **zemědělskou krajinou**. Kromě zastavěných území včetně výrobních areálů, významných dopravních staveb je převážná část okolní krajiny tvořena intenzivně zemědělsky využívanými plochami s drobnými plochami remízů a doprovodné zeleně podél cest či vodotečí. Území je dotčeno i těžbou nerostného bohatství – šterkopísků. Východně a severovýchodně od výrobní zóny Elektrárny Opatovice jsou vytěžené písníky, jejichž břehy jsou dnes bohatě poseté břehovými porosty. Největší – Opatovický písník je v letních měsících hojně využíván pro sezónní rekreaci.

Přírodní hodnoty se váží především na tok řeky Labe se zbytky jeho původních meandrů. Dle zák. 114/92 Sb. ČNR, o ochraně přírody a krajiny, v platném znění jsou v řešeném území registrovány:

- **EVL NATURA 2000 Labe a Orlice** - tok Labe s přirozeně meandrujícím korytem, četnými slepými rameny, charakteristickou lužní a nivní vegetací, hodnotný i ze zoologického hlediska
- **přírodní památka Hrozná** – staré říční rameno Labe, vyhlášeno v r. 1982 na ploše 3,12 ha pro zachování vodních rostlin a společenstev typických pro Polabí, významná lokalita i zoologicky
- **VKP č. 56 – písník u Opatovic** a jeho písčité břehy – vytěžený písník východně od silnice I/37 Pardubice - Hradec Králové, s kvalitním břehovým porostem. U písníku je evidován výskyt ohroženého druhu – sysla obecného.
- **památné stromy a stromořadí** 19 ks lip v Opatovicích nad Labem

Systém ekologické stability je zde zastoupen celou řadou prvků jako např. nadregionální biokoridory s lokálními a regionálními biocentry vedené po toku řeky Labe, Opatovického kanálu a po umělém vodním toku přivaděče užitkové vody do areálu Elektrárny Opatovice, regionální a lokální biokoridory. Vymezený systém ekologické stability doplňuje liniová zeleň, která plní funkci interakčních prvků a je vedena podél vodotečí a cest v krajině.

Obec má zpracovány komplexní pozemkové úpravy, především plán společných zařízení, který vymezil cestní síť, protierozní opatření (větrolam), plochy zalesnění a zatravnění a další opatření – např. skladebné části ÚSES.

Možnosti využití volné krajiny jsou podstatně ovlivněny dopravními systémy, které vytvářejí významné bariéry pro využití a prostupnost krajiny. Ať už se jedná o železniční trať nebo silniční dopravu, která byla popsána výše. Volná krajina v okolí obce bude i do budoucna využívána především pro zemědělství s tím, že zde budou respektovány a chráněny zbytky původní krajiny (meze, remízy, mokřady apod.). V území ve vazbě na tok řeky Labe, po kterém je trasován nadregionální biokoridor a je EVL NATURA

2000, je vymezeno regionální biocentrum a nachází se zde chráněná území (PP), budou chráněny především jeho přírodní hodnoty.

Životní prostředí příměstských aglomerací a obcí v blízkosti větších měst nedisponuje takovou mírou rozmanitosti, jako volná příroda. Lze ji však lépe využít. S kvalifikovaným a citlivým přístupem lze krajinu dotvořit k potřebě a vyžití obyvatel daného území pro tvorbu odpočinkových aktivit. Krajina skýtá do budoucna rovněž možnost k využití obnovitelných zdrojů energie v podobě tvorby biomasy. V současné době je všude kladen důraz také na likvidaci starých ekologických zátěží, likvidaci odpadních vod a čištění vodních ploch. V rámci partnerství je potřeba rozšířit spolupráci s neziskovými organizacemi a zájmovými sdruženími na území celého mikroregionu vzhledem ke společnému postupu při obnově a péči o krajinu a okolní životní prostředí. Důraz musí být kladen také na rozšířenou ekologickou výchovu mladé generace.

Převážná část obce Opatovice n.L. leží ve vyhlášeném **záplavovém území řeky Labe** a v území ohroženém zvláštní povodní pod vodním dílem Rozkoš (vzdutím Labe). Obec má zpracovaný a od r.2005/2015 schválený povodňový plán.

Nejznámějším **vodním dílem** je Opatovický kanál, jehož stavba začala už v roce 1498 a dnes je chráněnou kulturní a technickou památkou. Dříve napájel rozsáhlé soustavy rybníků. Kanál tvořil páteř systému, který vodu přiváděl z řeky Labe, ale současně krajinu na jiných místech odvodňoval. Novodobým umělým vodním kanálem je přivaděč technologické vody do Elektrárny Opatovice, který byl budován v 50. letech 20. století. Oba uměle budované kanály jsou díky konfiguraci terénu a hladině Labe několikrát vedeny přes nebo pod akvadukty. U severní hranice areálu EOP oba kříží Vohřebenský potok (odpad). Ten byl vystavěn jako hlavní odvodňovací zařízení podél západní hranice zástavby Opatovic. V minulosti byl několikrát překládán kvůli výstavbě elektrárny, písníku a výstavbě křižovatky na R35. Dalším (nejkratším) umělým vodním tokem je Mlýnský náhon při východní hranici zástavby Opatovic.

Přírodními vodními toky jsou potoky Libišanský, Pašát a Plačický. Kromě uvedených (pojmenovaných) vodních toků se zde nachází řada bezejmenných svodnic, často plnicích funkce hlavních odvodňovacích zařízení.

U Opatovic n.L. se nachází řada **umělých vodních ploch** jako pozůstatek těžby šterkopísků. Nejznámější je Opatovický písník s rozlohou vodní hladiny 30,7 ha. Jedná se o velmi vyhledávanou rekreační vodní plochu pro Pardubice, ale především pro Hradec Králové. 1. písník (5,1 ha), 2. písník (2,7 ha) a 3. písník (13 ha) leží jihovýchodně od Opatovic n./L. Názvy neodpovídají postupu těžby, ale blízkosti k obci. Díky stáří a poloze jsou tyto písníky již obklopeny vzrostlou zelení, což je řadí do přírody výrazně bližšího využití než Opatovický písník. Severně nad touto soustavou písníků leží jediný písník (0. písník), ve kterém nebyla těžba dosud ukončena. Další skupinu stojatých vodních ploch tvoří slepá ramena Labe v jihovýchodní části katastru Opatovic n./L. Ta dotvářejí krajinářsky cenné prostředí regionálního biocentra na Labi.

Obec provádí pravidelnou **údržbu obecní zeleně** a veřejných prostranství. K těmto účelům disponuje potřebnou technikou a vlastními pracovníky.

1.6.2 Ochrana ovzduší a vod

Obec leží v oblasti silného znečištění ovzduší. Velkými a zároveň stálými zdroji emisí jsou především podniky veřejného zásobování energií a teplem a průmyslové zóny na území měst Pardubic a Hradec Králové. Nejbližším z hlavních znečišťovatelů ovzduší v podobě oxidu siřičitého a oxidu dusíku jsou Elektrárny Opatovice, a.s., a to i přes odsíření, které zde bylo v minulých letech vybudováno. Dalšími významnými zdroji emisí (tuhé znečišťující látky a oxid uhelnatý) v obci jsou doprava a lokální topeniště. I přesto je kvalita ovzduší dobrá.

Stav kanalizačního systému v obci je dobrý (blíže viz kapitola 1.4.1 Technická infrastruktura). Kvalita vody v soukromých studních je různá od vody užitkové až po vodu pitnou. Voda dodávaná vodárnami (VaK) je nezávadná a kvalitní, vhodná i pro udržování pitného režimu.

1.6.3 Odpadové hospodářství a nakládání s odpady

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou nositelem odpadů od občanů ČR. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro jejich odkládání, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Nakládání s odpady v obci se řídí zásadami stanovenými v Obecně závazné vyhlášce obce Opatovice nad Labem č.3/2012 ze dne 22.11.2012 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Odstraňování směšného (tuhého) komunálního odpadu je zajištěno sběrem do sběrných nádob – popelnic, případně odpadkových košů, a pravidelným odvozem specializovanou firmou. Recyklovatelné složky TKO (tříděný odpad) jsou separovány, nádoby na separované druhy odpadu ("zvony", kontejnery) jsou umístěny na dopravně dobře dostupných místech v obci. Domácnosti mohou mít pro třídění TKO k dispozici také pytle (na papír, plasty). Tyto pytle jsou odváženy v předem stanovené svozové dny nebo je možné zdarma odevzdat v obecním separačním dvoře, který sídlí v areálu bývalých kasáren. Tam je rovněž prostor pro svážení dalších složek odpadu - velkoobjemový, dřevěný, nebezpečný, bioodpad, stavební suť, polystyren, elektroodpad, pneumatiky, baterie, osvětlovací zařízení, stejně jako kovový šrot. Odtud je odpad odvážen k likvidaci, resp. dalšímu zpracování. Odvoz a likvidace komunálního odpadu je zajištěn společností Služby města Pardubic. Stručný přehled k systému nakládání s odpady udává následující tabulka.

Obec pravidelně vydává informační leták k problematice odpadu, vč. harmonogramu termínů jednotlivých sběrů, druhu odpadu, umístění kontejnerů po obci. Veškeré aktuální informace jsou zveřejňovány na webu obce.

Obec opakovaně sbírá ocenění za separaci odpadu firmou EKO-KOM – úspora emisí.

Tabulka 9: Odpadové hospodářství obce Opatovice nad Labem

Sběrný dvůr <i>ul.Hradecká, areál bývalých kasáren</i> <i>po, čt 14-16/17 hod.</i> <i>so 8-11 hod.</i>	ano
Kontejnery na separovaný odpad	10 hnízd – 33 kontejnerů (plasty, sklo číré/barevné, papír, elektro z domácnosti, textil)
BIO odpad	do sběrného dvora
Velkoobjemový odpad	do sběrného dvora
Nebezpečný odpad	do sběrného dvora
Forma svozu komunálního odpadu	popelnice + pytle na papír a plasty 1 x za 14 dní
Existence kompostárny	ne
Svozová firma na komunální či jiné druhy odpadů	Marius Pedersen, Hradec Králové

Zdroj: www.opatovicenadlabem.cz

1.7 Správa obce

1.7.1 Obecní úřad a kompetence obce

Obec Opatovice nad Labem má dlouholetou tradici a spravuje svůj správní obvod na základě a v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních), ve znění pozdějších předpisů. Obecní úřad Opatovice nad Labem nevykonává správní činnosti pro jiné obce.

Je provozovatelem a správcem dvou pohřebišť.

Zajišťuje systém separace a odvozu odpadů.

Zajišťuje služby občanům: Czech POINT, poskytuje metodického rádce pro vyřízení dokladů (průkazy, evidence motorových vozidel, hlášení trvalého pobytu, změna jména, aj.)

Zastupitelstvo obce má 15 členů. Starosta vykonává svou funkci jako uvolněný člen.

Rada obce má 5 členů.

Výbory:

finanční

kontrolní

Odborné komise:

pro stavebnictví

pro životního prostředí

pro školství

pro krizová řízení

Úřední hodiny obecního úřadu:

pondělí a středa 9:00 – 11.30, 12.30 - 17:00 hodin

Obec Opatovice nad Labem má kvalitně zpracované a **fungující webové stránky** a vydává obecní měsíčník **Zpravodaj OPATOVICE DNES**, který vychází měsíčně (kromě prázdninového spojeného čísla).

Občané jsou uvedenými nástroji plně informováni o aktuálním dění.

Obec je zřizovatelem:

Mateřské školy

Základní školy

Obecní policie

Jednotky sboru dobrovolných hasičů

Knihovny

1.7.2 Hospodaření a majetek obce

Rozpočet obce je sestavován jako reálný na příjmové i výdajové straně. Zahrnuje pokrytí základních provozních výdajů obce a investičních akcí na základě stanovených priorit. Jsou v něm obsaženy všechny předpokládané finanční vztahy ke státnímu rozpočtu a finanční vztahy ke zřízeným příspěvkovým organizacím. Rozpočet obce je sestavován s vyrovnanými příjmy a výdaji, přičemž v posledních letech obec hospodář tak, že může vytvářet zdroje na případné předfinancování a dofinancování akcí většího rozsahu v budoucnu. (při započítání pouze příjmů a výdajů příslušného roku je tedy rozpočet nutno označit jako přebytkový). Výhledově se jako jedna z dalších možností, jak zvýšit příjmy obecního rozpočtu, jeví podpora přílivu nových obyvatel do obce, resp. vymezení nových lokalit pro bydlení. Rovněž zlepšení systému separování komunálního odpadu může vést k potenciálním úsporám v rozpočtu obce.

Rozpočet obce je přehledně zveřejněn na webu obce.

Příjmy obce jsou také pravidelně navyšovány díky získávání nenárokových dotací. Následující tabulka ukazuje přehled získaných dotací v posledních letech.

Tabulka 100: Přehled příkladů projektů realizovaných v obci Opatovice nad Labem s podporou dotací v r. 2015

Rok	Projekt	Náklady (mil.Kč bez DPH)	Finační zdroj
2015	ZŠ – oprava a stavební úpravy provozní kuchyně	4	obecní rozpočet (OR)
	ZŠ – vybavení kuchyně	2	OR
	Chodníky a autobusové zastávky Pohřebačka	1,5	SFDI/OR
	Chodníky a parkovací stání Pohřebačka	4,9	SFDI/OR
	Rekonstrukce kanalizace ul.Vavřínecká	1,2	OR
	Vybudování vodovodu a kanalizace ul. Ve Střídni	3,2	OR
	Separace bioodpadu – nákup štěpkovače	0,4	OR
	Separace bioodpadu – automobil k nakládání kontejnerů	1,6	OR

Z výše uvedených realizovaných zásadních projektů v r. 2015 jasně vyplývá, že obec se orientuje v možnostech využívání dotačních titulů ČR i EU s tím, že ve vhodné kombinaci šetří vlastní zdroje.

Na základě členství a územního členění obec od r. 2017 bude dle vhodnosti a za splnění daných podmínek moci čerpat dotační finanční zdroje z programů EU (operační programy, strategie ITI aglomerace HK-Pardubice, strategie CLLD MAS RKH) a z programů ČR a Pardubického kraje.

Provoz a běžná údržba obecního majetku je hrazena z obecního rozpočtu. Obec se snaží předcházet znehodnocováním majetku plánovanou pravidelnou údržbou. Obecní majetek využívá pro potřeby místních občanů či pronajímá.

Obec poskytuje dotace PO/FO subjektům na podporu:

- sportovní (na sportovní činnosti a jednotlivé sportovní akce, volnočasové aktivity občanů, apod.),
- kulturní a vzdělávací (kulturní akce, podpora výchovy dětí a mládeže, volnočasové aktivity občanů, apod.),
- sociální a zdravotní (sociální a zdravotní služby pro občany obce),
- památkové péče (ochrana a obnova kulturních památek v katastru obce).

1.7.3 Bezpečnost

Z hlediska bezpečnosti je obec ve srovnání s celorepublikovým průměrem na velice dobré úrovni.

V obci dobře funguje obecní policie. Ta je orgánem obce, jehož hlavním úkolem je zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku a dalších úkolů stanovených zákonem o obecní policii nebo jinými zákony (např.: dozor v silničním provozu). Pro plnění těchto úkolů jsou strážníci (v současné době 2) vybaveni rozsáhlými pravomocemi, např. oprávněním požadovat vysvětlení, zjišťovat totožnost, předvést osobu k sepsání zápisu, přesvědčit se, zda osoba není ozbrojena, odebrat zbraň, odejmout věc, otevřít byt či jiný uzavřený prostor a vstoupit do něj, zakázat vstup na určená místa, vstupovat do živnostenských provozoven, omezit osobní svobodu osoby přistižené při trestném činu, pořizovat zvukové a obrazové záznamy, použít donucovací prostředky a psa, použít zbraň, nařídít vyšetření na alkohol či návykové látky, zastavit vozidlo, odtáhnout vozidlo, měřit rychlost, provést dechovou zkoušku na alkohol, ukládat pokuty v blokovém řízení atd. Každý občan má právo obracet se na strážníky se žádostí o pomoc a strážníci jsou povinni v rozsahu svých kompetencí pomoc poskytnout.

V r. 2015 bylo pořízeno nové vozidlo.

Dále funguje spolupráce s Policí ČR, služebna Lázně Bohdaneč.

K **varování obyvatelstva** před nebezpečím je určen bezdrátový rozhlas a siréna, které jsou součástí varovného informačního systému obyvatel.

1.7.4 Vnější vztahy a vazby

Obec je aktivním členem:

- **MAS Region Kunětické hory**, účel: spolupráce na celkovém rozvoji a podpoře území, marketingu a propagaci.

Obce společně se všemi aktéry v území (neziskové organizace, podnikatelé) vytváří aktivity vedoucí k posílení kvality života obyvatel a posílení lokální ekonomiky. Jedná se o otevřený svazek přístupný každému, kdo se chce zapojit do společných aktivit. MAS RKH disponuje vázanými finančními zdroji na rozvoj jak veřejné, tak podnikatelské sféry.

- **Hradubická Labská**, účel: vybudování cyklostezky Mechu a perníku Hradec Králové-Pardubice
Cyklostezka spojující Hradec Králové a Pardubice patří mezi významné a dlouhodobě podporované záměry obou měst, krajů i jednotlivých obcí. Tato navrhovaná stavba je dále součástí významné evropské dálkové cyklotrasy Labská stezka, která je na území ČR vedena podél řeky Labe od jejího pramene k hranici s Německem, kde pokračuje jako nejnavštěvovanější cykloturistická stezka Elberadweg. Úsek této stezky mezi oběma metropolemi východních Čech, který současně spojuje jednotlivé obce ležící při řece Labe, je přirozeně součástí sítě dálkových cyklotras na úrovni států, krajů i obcí.

Návrh stavby nemotorové stezky v území mezi Hradcem Králové a Pardubicemi představuje výstavbu zpevněné komunikace v šíři 3 metry převážně na levém břehu řeky Labe. Využití této stezky je značné, od každodenní dojížděky do zaměstnání z jednotlivých obcí, víkendové výlety až po vícedenní cykloturistiku. S určitostí pak tato stavba zajistí bezpečnost provozu na dnešní silnici spojující jednotlivé obce na trase, zpřístupní přírodní oblasti pro volný čas, umožní v souladu se zásadami ochrany životního prostředí revitalizaci polabské krajiny a neméně tak přinese i značný ekonomický potenciál do regionu.

- **Sdružení místních samospráv ČR**, účel: spolupráce při prosazování zájmu obce
Území východních Čech známé železničními uzly i malebnými regiony Orlických hor, kde díky výhodné poloze nalezneme to nejlepší z Čech a také kousek západní Moravy. Celkem 89 obcí a měst napříč všemi okresy je zde členy SMS ČR. Krajské předsednictvo SMS ČR Pardubického kraje je partnerem vedení kraje v nejrůznějších otázkách týkajících se územních samospráv. Mezi významná témata v Pardubickém kraji patří budoucnost odpadového hospodářství i otázka pošt.

- **Svaz měst a obcí ČR**, účel: spolupráce při prosazování zájmu obce
Svaz obhazuje zájmy místních samospráv i na evropské úrovni. Spolu s dalšími asociacemi se snaží ovlivňovat podobu evropské legislativy a politik ve prospěch měst a obcí. Aktivně se účastní činnosti Evropské rady obcí a regionů (CEMR), Výboru regionů (CEMR) a Kongresu místních a regionálních orgánů při Radě Evropy (CLRAE). Je zapojen i ve Světové organizaci měst a samospráv (UCLG) a v Evropské sociální síti (ESN). Svaz se rovněž účastní různých mezinárodních projektů, do jejichž realizace zapojuje své členy, a podporuje města a obce v navazování partnerské spolupráce. Je aktivní v oblasti transformační spolupráce se zeměmi jihovýchodní a východní Evropy.

1.8 SWOT analýza

Na základě zpracované a přijaté SWOT analýzy jsou určeny dlouhodobé cíle a opatření rozvoje území (zahrnuje body dílčí detailní SWOT analýzy jednotlivých kapitol)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • výhodná lokální poloha vůči krajským městům Pardubice a Hradec Králové (dostatek kvalitních pracovních příležitostí) • výhodné dopravní napojení na dálkovou dopravu na R35 a D11 • snížený průjezd vozidel výstavbou obchvatu obce (HK-Pce) • zajištění hromadné dopravní obslužnosti pomocí integrované dopravy • funkční obec pro občany (MŠ, ZŠ, volnočasové, sportovní a kulturní aktivity, místní služby) • funkční obec (systém separace odpadu, plně funkční infrastruktura, komunikace mezi občany a OÚ, hospodaření, bezpečnost-obecní policie, úprava ploch-technická skupina) • snadná dostupnost veškerých speciálních služeb (sociální, zdravotní, vzdělávací, komerční, volnočasové, aj.) v Pardubicích a Hradci Králové • existence významných přírodních lokalit (Opatovický kanál, písničky, biocentra) • lokalita významné historické ceny (Opatovický klášter) • ideální místo vhodné pro rezidenční bydlení • stabilní a rovnoměrný růst počtu obyvatel • bohatý a kvalitní společenský život obce (Pohřebačský jarmark, Občanská beseda, aj.) • míra nezaměstnanosti v obci pod průměrnou úrovní PK a ČR • koncepční a projektová připravenost pro realizaci rozvojových projektů (program rozvoje obce, koncepce veřejných ploch, PD ke konkrétním projektům) • velké zkušenosti s administrací projektů podpořených z dotačních zdrojů • členství v MAS RKH a ostatních organizacích – efektivnější výkon veřejné správy a rozvoje území, podpora vzniku nových pracovních příležitostí 	<ul style="list-style-type: none"> • částečná zátopová oblast (řešeno protipovodňovým plánem) • krajina využívaná převážně k zemědělským účelům bez větší rozlohy lesů • chybí přirozené centrum obce (přirozený důsledek založení obce ve formě tzv.“ulicovky“) • chybí přirozené propojení jednotlivých lokalit objektů v obci (bude řešeno koncepcí veřejných ploch) • upadající zájem občanů o účast na akcích, životě v obci a správě obce (malá účast na veřejných zasedáních OZ a na akcích pro veřejnost) • nízká nabídka širších komerčních služeb (kompenzováno dosahem služeb ve městě)

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj zástavby RD (nárůst počtu obyvatel s dětmi) • další zkvalitnění systému separace odpadů (BIO, pytlový svoz, sběrný dvůr) – snížení finančních nákladů • rozvoj služeb obce – výstavba a vybavenost objektů HZ a technické skupiny, sportovních areálů a hal – ZŠ, aj. • zkvalitnění životního prostředí v obci – realizace koncepce veřejných ploch – zeleň a relaxační zóny • efektivní využití dotačních titulů programovacího období 2014-2020 – snížení nákladů z obecních zdrojů • členství v MAS RKH – zvýšená možnost čerpání dotačních zdrojů a realizace více aktivit, vzájemná podpora členů, vznik nových aktivit • podpora budování a rozvoje služeb v cestovním ruchu – podpora zvýšení návštěvnosti obce, tím zvýšené využívání služeb (restaurace, obchody) = vznik nových pracovních příležitostí (rozvoj tradičních akcí Pohřebačský jarmark, činnost Osvětové besedy, využití fenoménu Opatovického kláštera a Opatovického kanálu, vybudování cyklostezky Mechu a perníku, podpora lokálních producentů, aj.) 	<ul style="list-style-type: none"> • hrozba živelné pohromy – zátopová oblast (řešeno protipovodňovým plánem) • nárůst poplatků za likvidaci odpadů – v případě nezavedení systému důsledné separace • narůstající potřeby občanů v oblasti sociálních služeb – zvyšování spolufinancovaných nákladů obce • upadající zájem občanů o veřejný život a správu obce • nárůst byrokratických a legislativních překážek pro efektivní výkon správy obce • stagnace či snížení počtu obyvatel, v důsledku stárnutí populace úbytek dětí (snížené využívání MŠ, ZŠ) • snížení hromadné dopravní obslužnosti ze strany Pardubického kraje

2. NÁVRHOVÁ ČÁST

2.1 Strategická vize

Obec Opatovice nad Labem je příjemným místem pro klidný život i pro návštěvu na pomezí přírody, v dosahu dvou velkých měst a s potenciálem pro hospodářský růst při zachování přírodních a kulturních hodnot. Je to místo, kde chceme být doma, do kterého se budeme rádi vracet, a také místo, kam se budou rádi vracet jeho návštěvníci.

Hlavní podněty pro rozvoj území obce vycházejí z potřeby zajištění podmínek pro trvale udržitelný rozvoj. Jde přitom zejména o uspokojení základních potřeb obyvatel, tedy nabídky práce, přiměřeného výdělku, bydlení, nezbytné technické infrastruktury a občanské vybavenosti a v neposlední řadě i trávení volného času. Základní potřebou na venkově je rovněž omezit vysokou vyjížděku za prací do měst.

2.2 Vazba na strategické dokumenty

Zpracovaný Program rozvoje obce Opatovice nad Labem úzce navazuje na tyto již zpracované (či ve zpracování) strategické dokumenty na všech úrovních zainteresovaných subjektů. Jedná se pouze o nejdůležitější dokumenty s přímou vazbou na konkrétní aktivity obce. Nejedná se o veškeré platné dokumenty pro období 2016-2026.

Nejdůležitější dokumenty s úzkou regionální územní vazbou:

- Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012-2016, vč. Plánu odpadového hospodářství a dalších dílčích akčních plánů
- Program rozvoje CR turistického regionu Východní Čechy
- Studie využití území pro cykloturistiku na území Pardubického kraje
- ITI metropolitní oblasti Pardubice-Hradec Králové
- Strategie území správního obvodu ORP Pardubice 2014 – 2023
- Místní akční plán v oblasti vzdělávání správního obvodu ORP Pardubice 2015-2018
- SCLLD (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje) MAS Region Kunětické hory 2014 – 2020

Nejdůležitější dokumenty s celorepublikovou a evropskou územní vazbou:

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020
- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014-2020
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020
- Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
- Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016
- Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013-2014 s výhledem na roky 2015-2020
- Strategie celoživotního učení ČR 2007-2015
- Koncepce bydlení České republiky do roku 2020
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 – 2020

2.3 Programové cíle

Z výše uvedeného tedy vychází definice **3 klíčových strategických cílů**, které byly stanoveny **v souladu s cíli MAS Region Kunětické hory**:

1. Podporovat obce, jejich vybavenost a služby pro obyvatele
2. Podporovat hospodaření v regionu
3. Rozvíjet školství a vzdělávání obyvatel regionu

2.4 Opatření

V rámci nich byla následně definována dílčí opatření, jež mají vést k jejich dosažení.

1.1. Podpora rezidenčního bydlení

1.2. Podpora technické infrastruktury a vybavenosti obce

1.3. Podpora zvýšení kvality životního prostředí

1.4. Podpora společenského života

2.1. Podpora podnikání

2.2. Podpora školství a vzdělávání

2.3. Podpora zaměstnanosti

3.1. Rozvoj turistického ruchu

3.2. Podpora volnočasových aktivit

2.5 Rozvojové aktivity

Jednotlivé aktivity představují konkrétní akce, resp. projekty obce, jejichž realizace přispěje k naplnění strategické vize a cílů rozvoje území. **Akce jsou rozpracovány do akčního plánu, který se může dle aktuálního vývoje přizpůsobovat aktuálním možnostem realizace. Může být dle potřeb aktualizován. Bude upřesňován dle definování konkrétních finančních potřeb a zdrojů v závislosti na tvorbě rozpočtu a rozpočtového výhledu.**

Na aktivity obce navazují aktivity místních subjektů (podnikatelé, neziskové organizace, tělovýchovné jednoty, občané, aj.). Ty však nemohou ani nejsou z podstaty věci obsahem daného dokumentu. V dokumentu jsou uvedeny pouze akce, které jsou v kompetenci správy obce jako vlastníka, zřizovatele či provozovatele. Při tvorbě svých vlastních aktivit však ostatní subjekty musí PRO obce respektovat a vycházet z něho, stejně jako ostatní strategické dokumenty místního i širšího významu.

Vzhledem k existenci mnoha vzájemně odloučených lokalit nutno vše řešit nejprve koncepčně jako celek dle jednotlivých areálů (členění a využití ploch, objektů) a následně řešit a realizovat jednotlivé aktivity dle priorit v lokalitě.

Při tvoření koncepcí lokalit nutno zohledňovat souvislosti a potřeby obyvatel, spolků a podnikatelů. Toto bude zajišťováno komunitním přístupem, kde zainteresovaní lidé a subjekty poskytují realistické a opodstatněné podněty k řešení vedení obce a to je v případě možností zohledňuje. Na druhou stranu občané musí chápat potřebu obce, aby se všechny strany v rámci komunitního dialogu dohodly a našly shodu. Na základě odborné diskuze představitelů obcí a občanů, kteří jsou odborníky v mnoha oblastech obec mobilizuje v max. efektivní míře vlastní zdroje a využívá je ke společnému řešení lokálních aktivit.

Název aktivity	Úprava veřejných prostranství
Popis aktivity	<p>V současné době jsou v obci vyřešeny sítě a další hlavní infrastruktura, vč. zpevněných ploch chodníků při hlavních komunikacích. Lze tedy koncepčně přistoupit k celkovému řešení veřejných ploch, které by stmelilo stávající zástavbu jak bytovou, tak občanské vybavenosti a podnikatelských areálů do jednoho funkčního a příjemného celku.</p> <p>V r. 2016 bylo zahájeno koncepční zpracování architektonické studie. Jedná se o „rozpracování“ funkčních ploch územního plánu, které jsou srozumitelným podkladem pro komunitní plánování občanů o využívání veřejných ploch. Návrhy v rámci studie respektují historický vývoj místa, aktuální potřeby s variabilitou pro budoucí vývoj lokalit. Studie je koncepční materiál, který bude etapovitě naplňován postupnou realizací dle aktuálních finančních zdrojů, jak obecních, tak dotačních. Lokality budou realizovány se zapojením dobrovolné činnosti místních občanů.</p> <p>Studií definované lokality určené k postupné realizaci, detailní popis – technická zpráva studie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pohřebačka - Prostranství před obchodem a okolí obchodu Pohřebačka - Okolí pomníčku Pohřebačka - Okolí rybníčku Pohřebačka - Okolí hostince u rybníčku Opatovice - Pozemek školy a předpolí školy Opatovice - Park v okolí Opatovického kanálu - Karlín Opatovice - Východní partie u vojenských bytovek Opatovice - Jižní partie u vojenských bytovek Opatovice - Vnitroblok Opatovice - Předpolí obchodu a protilehlá obecní plocha Opatovice - Okolí sochy sv. Václava a přilehlé obecní Opatovice - Návrh řešení kruhového objezdu Pohřebačka - Obecní pozemek u trati Celkový výkres širších vztahů
Stav připravenosti	Studie – ve zpracování
Termín realizace	2016-2026
Harmonogram, postup prací	2016-2017 zpracování architektonické studie veřejných ploch 2017-2026 etapová realizace jednotlivých definovaných lokalit
Odhadované náklady	Budou stanoveny na základě studie
Možné zdroje financování	OPŽP (dotace 85-90%) MŽP Program péče o krajinu (až 100%, max. 250tis.Kč) MMR DT2 relax.plochy, vč. mobiliáře (dotace 70%, max. 400tis.Kč) Obecní rozpočet
Spolupracující aktéři	Obyvatelé
Priorita	1. vysoká

Název aktivity	Přeložka elektrické sítě
Popis aktivity	V současné době je elektrická síť vedena nad zemí. V rámci přeložky dojde k uložení do země na katastru celé obce. V návaznosti dojde v daných lokalitách k dořešení chodníků, v jejichž ose bude vedení do země pokládáno. Tím bude zajištěna efektivita propojení více akcí.
Stav připravenosti	PD ve zpracování
Termín realizace	2017
Harmonogram, postup prací	2016 zpracování PD (zpracovatel ČEZ) 2017 realizace
Odhadované náklady	1,5 mil.Kč (spolufinancování)
Možné zdroje financování	Obecní rozpočet
Spolupracující aktéři	ČEZ
Priorita	1. vysoká

Název aktivity	Oprava a dobudování sítě místních komunikací, chodníků, odstavných a parkovacích ploch a místních cyklostezek
Popis aktivity	Průběžně probíhá oprava místních komunikací a oprava a vybudování nových chodníků a přílehlých ploch (parkovací stání, parkovací a zpevněné plochy) tak, aby pohyb občanů po všech částech obce byl bezpečný a komfortní odpovídající aktuálním standardům. Opravy a výstavba probíhá dle zpracovaného pasportu místních komunikací (definovány jednotlivé MK) a zpracovaných projektových dokumentací. V současné době obec spravuje cca 15 km místních komunikací, cca 25 km chodníků a 2 úseky cyklostezek (smíšený provoz chodci a cyklisté).
Stav připravenosti	Pasport MK hotov Dle průběžných potřeb probíhá zpracování PD na chodníky a cyklostezky
Termín realizace	2016-2023
Harmonogram, postup prací	2016 -2017 zpracování PD na konkrétní úseky 2017-2013 etapová realizace (další etapa chodníků v obci, III. úsek cyklostezky v obci, napojení na stávající úsek)
Odhadované náklady	2017 - chodníky 10 mil.Kč
Možné zdroje financování	SFDI - chodníky, cyklostezky (dotace 85-90%) IROP, 1.2. - chodníky, cyklostezky (dotace 85%), v rámci ITI (dotace 90%), v rámci MAS RKH (dotace 95%) MMR - místní komunikace (dotace 50%, max. 1 mil.Kč) Obecní rozpočet
Spolupracující aktéři	ČEZ
Priorita	1. vysoká

Název aktivity	Celková koncepce rozvoje Základní školy v Opatovicích nad Labem
Popis aktivity	<p>V současné době je škola plně funkční, kapacita je plně využita (výukové učebny, družina, školní kuchyně a jídelna, sportovní haly a plochy), ale v rámci zvýšení kvality výuky, volnočasových aktivit a forem celoživotního vzdělávání je nutné realizovat další kroky ke zvyšování kvality vzdělávání a zajištění plné funkčnosti celého areálu školy. Dílčí opravy, rekonstrukce a dovybavení probíhají průběžně dle potřeb a finančních možností. V poslední době byla rekonstruována kuchyně a jídelna, sociální zařízení a elektroinstalace.</p> <p>V rámci dovybavení areálu do plné funkčnosti je připravována: výstavba sportovní haly (pro využití komunitní formou: školní žáci, v odpoledních hodinách veřejnost) středový pavilon (5 nových odborných učeben) koncepční využití volných ploch (sportovní a relaxační plochy, výukové plochy).</p>
Stav připravenosti	výstavba sportovní haly – PD pro ÚR, PD pro SP ve zpracování středový pavilon – PD pro ÚR, PD pro SP ve zpracování (<i>nutnost zahrnutí záměru v MAP ORP Pardubice, nutnost korespondování PD s podmínkami IROP</i>) koncepční využití volných ploch – arch. koncepce ve zpracování
Termín realizace	2017-2023
Harmonogram, postup prací	2017 dopracování PD pro SP 2018 realizace zpracování dokumentace k žádosti realizace výběrového řízení 2018-2023 realizace jednotlivých projektů
Odhadované náklady	80 mil.Kč
Možné zdroje financování	ZŠ - IROP 2.4. (dotace 85-90%), v rámci ITI (dotace 90%), v rámci MAS RKH (dotace 95%) <i>Uznatelné výdaje pouze na vybudování/vybavení specializovaných učeben a zajištění bezbarierovosti školních objektů.</i> Sportovní hala – MŠMT (dotace 50-60%) Venkovní plochy u ZŠ – obecní rozpočet
Spolupracující aktéři	Rodiče, žáci
Priorita	1. vysoká

Název aktivity	Rozšíření kapacity Mateřské školy v Opatovicích
Popis aktivity	<p>V současné době pro potřeby MŠ slouží tři oddělení, kde je vyčerpána volná kapacita. V souvislosti s aktuálně platným školským zákonem, který definuje potřebu vytvoření míst v MŠ od r. 2020 pro i dvouleté děti se uvažuje o zvýšení kapacity MŠ buď formou rekonstrukce stávajícího objektu či nástavbou na stávající objekt.</p> <p>Bude vybudován prostor pro 4. oddělení do r.2020. V souvislosti probíhá intenzivní komunikace se sousedními obcemi Libišany, Hrobice v rámci školského obvodu.</p>
Stav připravenosti	Ideový záměr (zásobník projektů ITI, MAS RKH) (<i>nutnost zahrnutí záměru v MAP ORP Pardubice, nutnost korespondování PD s podmínkami IROP</i>)
Termín realizace	2017-2020

Harmonogram, postup prací	2017 zpracování variantní studie a následné PD na vybranou variantu ve stupni pro SP 2018 zpracování dokumentace k podání žádosti realizace výběrového řízení 2019-2020 realizace
Odhadované náklady	39 mil.Kč
Možné zdroje financování	IROP 2.4. (dotace 85-90%), v rámci ITI (dotace 90%), v rámci MAS RKH (dotace 95%) <i>Uznatelné výdaje pouze na rozšíření nového oddělení o min. počtu 13 dětí, dále možné další související výdaje.</i>
Spolupracující aktéři	Rodiče, žáci Sousední obce bez MŠ Libišany, Hrobice
Priorita	1. vysoká

Název aktivity	Celková koncepce areálu bývalých kasáren
Popis aktivity	Na základě existence areálu bývalých kasáren, který je značně rozlehlý a nabízí velké rozvojové plochy, bude přistoupeno k jeho řešení jako funkčního celku. V rámci areálu existují plochy pro bydlení, pro kulturu a pro funkce obce: sběrný dvůr. V současné době se uvažuje o přesunu sběrného dvora na jiné vhodnější místo po ukončení doby udržitelnosti a jeho následné technické dovybavení tak, aby se celkový provoz areálu zklidnil. V rámci zkvalitnění využití areálu jsou připravovány další aktivity, které se budou připravovat koncepčně, realizovat však etapovitě a samostatně: zázemí technické skupiny (prostor pro uskladnění a opravu techniky, zázemí pro členy technické skupiny), vybudování komunitního domu pro seniory (32BJ pro seniory 65+), kulturní centrum (společný důstojný prostor pro divadelní scénu a zkušebny, pro lokální muzeum s tématem Opatovického kláštera a tématické výstavní expozice) zázemí pro venkovní akce pro veřejnost: kultura, hudba (multifunkční venkovní podium, zázemí pro venkovní občerstvení, sezení, sociální zázemí, případně ubytování turistické kategorie).
Stav připravenosti	Ideový záměr Zastavovací studie
Termín realizace	2017-2023
Harmonogram, postup prací	2017-2018 zpracování koncepčního využití areálu zpracování PD jednotlivých záměrů 2018-2019 realizace zpracování dokumentace k žádosti realizace výběrového řízení 2019-2023 realizace jednotlivých záměrů
Odhadované náklady	Budou stanoveny na základě studie a PD
Možné zdroje financování	Komunitní dům pro seniory – MMR (dotace 600tis.Kč/1BJ, min., v objektu min 15, max. 25BJ) Ostatní aktivity - obecní rozpočet
Spolupracující aktéři	Občané, podnikatelé, spolky
Priorita	1. vysoká

Název aktivity	Výstavba hasičské zbrojnice
Popis aktivity	V současné době hasičská zbrojnice odpovídající technickým normám jako taková neexistuje. Technika je garážována a uskladněna v garáži v areálu bývalých kasáren. Proto probíhá aktualizace PD na výstavbu nové hasičské zbrojnice jako samostatného objektu mimo současný areál tak, aby odpovídala aktuálním požadovaným technickým normám. Jednotka je zařazena do JPOIII.
Stav připravenosti	Probíhá aktualizace PD pro ÚR <i>Nutnost korespondování PD s podmínkami IROP</i>
Termín realizace	2017-2020
Harmonogram, postup prací	2017 dopracování PD zpracování podkladů pro podání žádosti o dotaci 2018-2020 realizace výběrového řízení realizace akce
Odhadované náklady	Bude stanoveno na základě PD
Možné zdroje financování	IROP (dotace 90%), přes MAS RKH (dotace 95%, max. 1 mil.Kč) GŘ HZS ČR (dotace 50%, max. 4,5 mil.Kč) Obecní rozpočet
Spolupracující aktéři	GŘ HZS
Priorita	1. vysoká

Název aktivity	Revitalizace bytového sídliště
Popis aktivity	V rámci revitalizace bytového sídliště dojde v první řadě k řešení přístupových cest, příjezdových komunikací, parkovacích stání a míst pro separaci odpadu a v následující řadě k dořešení veřejných ploch zeleně včetně zázemí a mobiliáře pro komunitní aktivity obyvatel sídliště. Komunikace a zpevněné plochy pro parkování je projektově zpracováno, probíhá komunikace s obyvateli. Veřejné plochy budou navrženy na základě komunikace s obyvateli v rámci studie veřejné zeleně.
Stav připravenosti	Komunikace a zpevněné plochy je PD Veřejné plochy – studie ve zpracování
Termín realizace	2017-2023
Harmonogram, postup prací	2017 dopracování a projednání PD 2018 realizace zpracování dokumentace k žádosti realizace výběrového řízení 2018-2023 etapová realizace jednotlivých záměrů
Odhadované náklady	Komunikace a zpevněné plochy pro parkování, celkem 30 mil.Kč Veřejné plochy - budou stanoveny na základě studie
Možné zdroje financování	Obecní rozpočet <i>MMR – regenerace sídlišť pouze pro obce v hospodářsky postižených regionech</i>
Spolupracující aktéři	Obyvatelé sídliště, SVJ
Priorita	2. střední

Název aktivity	Koncepce veřejných sportovišť, dětských hřišť a relaxačních zón
Popis aktivity	V současné době se v obci nachází odpovídající množství sportovních ploch a dětských hřišť. V rámci koncepčního řešení však může dojít k jejich rozšíření, zkvalitnění vybavení či možným přesunům dle vhodnosti polohy vzhledem ke koncentraci skupin místních obyvatel, kteří dané lokality využívají. Obec v současné době zvažuje nabídku od soukromých subjektů na odkup vhodných pozemků (odkup bude uskutečněn pouze v případě odpovídajících finančních požadavků ze strany současných vlastníků). Plochy by byly dovybaveny a začleněny do současné soustavy tak, aby mnohé tématické a věkové skupiny obyvatel měly možnost odpovídající relaxace v rámci aktivního trávení volného času.
Stav připravenosti	Ideový záměr
Termín realizace	2016-2023
Harmonogram, postup prací	2016-2017 zpracování koncepce zpracování studie/PD jednotlivých lokalit realizace stávajících lokalit menšího rozsahu 2018-2019 realizace zpracování dokumentace k žádosti větších lokalit realizace výběrového řízení 2019-2023 realizace jednotlivých záměrů
Odhadované náklady	2017 0,8 mil.Kč Ostatní náklady budou stanoveny na základě studie/PD
Možné zdroje financování	MMR DT2 relax.plochy, vč. mobiliáře (dotace 70%, max. 400tis.Kč) MMR cestovní ruch, mobiliář (dotace 50%, max. 5 mil.Kč) Pardubický kraj - infrastruktura cestovního ruchu (dotace 50%, max. 150tis.Kč) Obecní rozpočet
Spolupracující aktéři	Místní obyvatelé, spolky
Priorita	2. střední

Název aktivity	Rekreační zóna Opatovického písníku
Popis aktivity	Obec disponuje vhodnými pozemky pro vytvoření rekreačních zón pro širokou veřejnost tak, aby rekreační plochy okolo písníku odpovídaly aktuálním standardům jak z hlediska kvality služeb, tak hygieny. Ve spolupráci obce a místních podnikatelů bude docíleno koordinace rekreace v dané lokalitě. Lokalita se nabízí ke koordinovanému využití pro sportovní rybaření či individuální rekreaci (ne rekreační objekty).
Stav připravenosti	Ideový záměr (zásobník projektů ITI, MAS RKH)
Termín realizace	2017-2023
Harmonogram, postup prací	2017-2018 zpracování projektové studie využití ploch 2018-2023 etapová realizace
Odhadované náklady	19 mil.Kč
Možné zdroje financování	MMR DT2 relax.plochy, vč. mobiliáře (dotace 70%, max. 400tis.Kč) MMR cestovní ruch, mobiliář (dotace 50%, max. 5 mil.Kč)

	Pardubický kraj infrastruktura cestovního ruchu (dotace 50%, max. 150tis.Kč) Obecní rozpočet
Spolupracující aktéři	podnikatelé
Priorita	3. nízká

Název aktivity	Marketingové aktivity – prezentace obce
Popis aktivity	<p>V současné obec dostatečně nevyužívá potenciál prezentace místních aktivit. Jak ve formě expoziční (výstavy), tak ve formě propagační (materiály, videosnímky).</p> <p>V současné době není dostatečně využít potenciál min. Opatovického kanálu a fenoménu Opatovického kláštera, který má možnost zvýšit prestiž místa, obce a tím zvýšit návštěvnost v obci. Zvýšená návštěvnost je ekonomickým přínosem pro poskytovatele místních služeb, jenž budou mít přirozený zájem své služby zkvalitnit a rozšířit.</p> <p>V historickém místě výskytu objektu kláštera na pozemcích obce potenciálně lze vybudovat návštěvnické centrum v rozsahu min. expozice pod širým nebem, který na informačních panelech bude odkazovat na významnou historii místa v souvislosti – v případě zajištění zpřístupnění lokality za RD. Expozice lze realizovat ve variantním řešení i v jiných lokalitách/objektech obce, viz. zamýšlené lokální muzeum v areálu bývalých kasáren. V další návaznosti lze rozšiřovat výstavní expozici a vytvářet programy pro návštěvníky.</p>
Stav připravenosti	Ideový záměr celkové aktivity Existují historické záznamy, ze kterých lze vycházet
Termín realizace	2017-2023
Harmonogram, postup prací	2017-2018 zpracování koncepce využití lokality, vč. informačních zdrojů a doprovodného marketingu (akce, materiály) 2019-2023 realizace
Odhadované náklady	Budou stanoveny na základě koncepce
Možné zdroje financování	Pardubický kraj infrastruktura cestovního ruchu (dotace 50%, max. 150tis.Kč) MMR cestování pro všechny (dotace 50%, max. 5mil.Kč) Obecní rozpočet
Spolupracující aktéři	Místní obyvatelé, historici, Univerzita Pardubice
Priorita	3. nízká

2.6 Podpora realizace programu

V rámci předchozích částí tohoto dokumentu byly vedle obecného směru rozvoje obce stanoveny i konkrétní aktivity směřující k naplnění požadovaných cílů. Pro úspěšnou implementaci zpracovaného programu rozvoje obce je však neméně zapotřebí ujasnit, jakým způsobem bude probíhat samotná realizace navrhovaných záměrů. V rámci úspěšného dosažení všech zamýšlených cílů je nutné zapojit všechny aktéry rozvoje obce (soukromý sektor, neziskový sektor, veřejnost atp.).

2.6.1 Personální zajištění realizace programu rozvoje obce

Prvním krokem směrem k uskutečnění zvolených cílů a priorit je stanovit subjekty a osoby odpovědné nejen za řízení realizace, ale i za výkon a kontrolu plnění jednotlivých aktivit. S ohledem na velikost obce není nutné zřizovat nové orgány či instituce. Proto je zvoleno následující implementační schéma:

1/ Řídící skupina

Jméno	Organizace/ firma/ funkce
Ing. Pavel Kohout	starosta
Ing. Jaroslav Procházka	místostarosta

Řídící skupina naváže na původní pracovní skupinu, zřízenou pro účely přípravy tohoto strategického dokumentu. Za plnění vize a programových cílů odpovídá starostka. Úkolem řídicí skupiny bude především na základě podkladů od výkonné a kontrolní skupiny usměrňovat realizaci programu rozvoje obce – iniciovat realizaci rozvojových opatření a aktivit, vyhledávání a zajišťování zdrojů jejich financování, projednání podnětů vztahujících se k realizaci opatření a aktivit, schvalování zpráv o realizaci, projednávání změn, aktualizací a revizí dokumentu, delegování jednotlivých činností a pravomocí na odpovědné osoby aj. Zástupci řídicí skupiny se budou scházet dle aktuální potřeby – minimálně jednou do roka (v období přípravy rozpočtu na následující rok). Informace o konání setkání řídicí skupiny, stejně jako výsledky jednání (zejména schválené znění zpráv o průběhu realizace programu rozvoje obce a aktuální verze tohoto dokumentu) budou zveřejněny na internetových stránkách obce. Řídící skupina se může scházet a vykonávat svoji činnost v rámci běžné agentury obce či při jednání zastupitelstva obce.

2/ Výkonná a kontrolní skupina

Jméno	Funkce
Ing. Pavel Kohout	starosta
Ing. Jaroslav Procházka	místostarosta
Ing. Jana Nikšová	členka rady
Ing. Jan Vašata	člen rady
Josef Půlpán	člen rady

Tato – výkonná – skupina bude zabezpečovat veškeré činnosti potřebné ke zdárné realizaci programu rozvoje obce – zejména činnosti zaměřené na podporu fungování řídicí skupiny (svolávání, příprava podkladů aj.), evidence podnětů vztahujících se k jeho doplnění či aktualizaci, zveřejňování aktuálních informací a dokumentů na webových stránkách obce a v neposlední řadě činnosti spojené s realizací jednotlivých rozvojových aktivit. Činnost výkonné skupiny v rámci výkonu funkce obecního zastupitelstva bude průběžně sledována kontrolním výborem v rámci jeho běžných schůzek. Podklady

pro jednání kontrolního výboru (zastupitelstva obce) ve věcech realizace tohoto programu rozvoje zajistí starosta obce.

2.6.2 Monitorování průběhu realizace programu rozvoje obce

Pro optimální plnění rozvojových cílů je nezbytné pozorně sledovat dílčí dosažené úspěchy – průběžně hodnotit naplňování rozvojových aktivit a plnění indikátorů. Základním nástrojem monitoringu je zpráva o průběhu realizace programu obce, která bude zpracována jednou ročně v návaznosti na sestavení ročního rozpočtu obce a projednána výkonnou a kontrolní i řídicí skupinou (v rámci obecního zastupitelstva). Součástí této zprávy bude přehled o aktivitách realizovaných v minulém roce, přehled o plnění indikátorů, zdůvodnění odchylek od plánovaného průběhu realizace a případné návrhy změn samotného dokumentu. V roce 2026 bude navíc vypracováno komplexní zhodnocení programu rozvoje obce, které bude základním zdrojem informací pro návazný strategický rozvojový dokument.

2.6.3 Aktualizace programu rozvoje obce

Program rozvoje obce bude průběžně revidován, případně aktualizován v návaznosti na průběh realizace jeho dílčích částí. Podnětem k aktualizaci programu může být závažná změna vnějších podmínek, naplnění jeho části, či potřeba stanovení nových cílů (neměla by však být vyvolána změnou politické reprezentace obce). Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2026 formou zpracování návazného dokumentu. Změny programu rozvoje obce budou prováděny přímo do dokumentu. Výsledkem bude dokument s označením data, ke kterému se vztahuje. Dokument bude v úvodu obsahovat seznam revizí. Aktualizace programu rozvoje obce a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce. Aktuální verze dokumentu bude zveřejněna na internetových stránkách obce.

2.6.4 Financování realizace programu rozvoje obce

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit je obecní rozpočet. U řady aktivit se předpokládá také možnost spolufinancování z veřejných rozpočtů. Jedná se především o dotace a granty poskytované na národní a krajské úrovni prostřednictvím **ministerstev** (MMR, MZe, MF, MV, MŽP, MŠMT, MK), **státních fondů** (SFDI, SFŽP, SFRB, RRF), **Pardubického kraje** nebo různých **nadací** (Partnerství, Via, ČEZ, Agrofert, Proměny aj.) a dále také dotační zdroje EU, prostřednictvím jednotlivých **operačních programů 2014-2020**:

- Integrovaný regionální operační program (IROP) – zvýšení konkurenceschopnosti v území, zkvalitnění veřejných služeb v území, posílení institucionální kapacity veřejné správy
- OP Doprava (OPD) – infrastruktura pro železniční a jinou udržitelnou dopravu, silniční infrastruktura v síti TEN-T, silniční infrastruktura mimo síť TEN-T
- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPIK) – rozvoj podnikání a podpora výzkumu, vývoje a inovací, rozvoj infrastruktury a služeb podporujících podnikání ve znalostní ekonomice a internacionalizace podnikání, udržitelné hospodaření s energií a rozvoj inovací v energetice, rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a podpora moderních a inovačních a komunikačních technologií.
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání (OPVVV) – posilování kapacit pro kvalitní veřejný výzkum, rozvoj prostředí pro využití výzkumu jako zdroje dlouhodobé konkurenční výhody, rozvoj vysokých škol, rozvoj celoživotního učení a rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělání.
- OP Zaměstnanost (OPZAM) – podpora zaměstnanosti a adaptivity pracovní síly, sociální začleňování a boj s chudobou, sociální inovace a mezinárodní spolupráce, efektivní veřejná správa.
- OP Životní prostředí (OPŽP) – zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní, zlepšování kvality ovzduší v sídlech, odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika, ochrana a péče o přírodu a krajinu, energetické úspory.
- Program rozvoje venkova (PRV) – přispěje ke zlepšení stavu životního prostředí obnovou, zachováním a zlepšením ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím a podporou účinného využívání zdrojů v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví.
- OP Technická pomoc

Předpokládané zdroje financování jednotlivých aktivit jsou popsány přímo na kartách aktivit.

Program rozvoje obce a jeho součásti (akční plán, katalog aktivit apod.) jsou základním stavebním kamenem pro tvorbu finančního plánu, finančního výhledu ale i rozpočtu obce na následující rok. Výkonná a kontrolní složka na základě monitorovací zprávy o průběhu plnění aktivit programu rozvoje obce vypracuje ke konci rozpočtového období návrh rozpočtu na nový rok zahrnující informace o finančních tocích týkajících se aktivit programu rozvoje obce. Výdaje spojené s naplňováním programových cílů budou v rozpočtu označeny.

Díky výše uvedeným definovaným opatřením obec může efektivně nastavit a postupně realizovat konkrétní aktivity po jednotlivých krocích, které přispějí k udržitelnému rozvoji obce, v širších souvislostech i regionu, a tím nabídne svým občanům zvýšenou kvalitu života, což je jejím hlavním cílem a vizí.